

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav pedagogiky a sociálních studií

Bakalářská práce

Alena Kapláňková

**Vnímání pocitu spokojenosti a bezpečnosti
občanů města Prostějova**

Olomouc 2012

Vedoucí práce: doc. Mgr. Miroslav Dopita, Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a že jsem použila jen uvedenou literaturu a zdroje.

V Olomouci dne 20. června 2012

.....

Alena Kaplánková

Poděkování

Děkuji doc. Mgr. Miroslavu Dopitovi, Ph.D. za jeho odborné vedení bakalářské práce, za poskytování rad a materiálních podkladů, které mi výrazně pomohly k vypracování této práce.

Obsah

ÚVOD	5
1 VYMEZENÍ MĚSTA A MĚSTO PROSTĚJOV	7
1.1 HISTORIE MĚSTA PROSTĚJOVA	7
1.2 SOUČASNOST MĚSTA PROSTĚJOVA.....	9
1.3 STRUKTURA OBYVATEL MĚSTA PROSTĚJOVA	11
2 ORGANIZACE, STRUKTURA A STRATEGICKÝ PLÁN PROSTĚJOVA	14
2.1 ZASTUPITELSTVO MĚSTA	14
2.2 RADA MĚSTA.....	15
2.3 PRIMÁTOR A NÁMĚSTCI PRIMÁTORA	16
2.4 ZVLÁŠTNÍ ORGÁNY MĚSTA.....	17
2.5 MAGISTRÁT MĚSTA.....	17
2.6 STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA PROSTĚJOV	18
3 OBLAST VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ VE MĚSTĚ PROSTĚJOVĚ.....	22
3.1 VÝCHOVA	22
3.2 VZDĚLÁVÁNÍ	23
3.3 CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A JEHO FORMY	24
3.4 VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY MĚSTA	26
3.5 INFORMAČNÍ ZDROJE VYUŽÍVANÉ MĚSTEM	28
4 BEZPEČNOST A VEŘEJNÝ POŘÁDEK V PROSTĚJOVĚ	30
4.1 ANALÝZA BEZPEČNOSTI A VEŘEJNÉHO POŘÁDKU V PROSTĚJOVĚ: POLICIE ČR.....	31
4.2 ANALÝZA BEZPEČNOSTI A VEŘEJNÉHO POŘÁDKU V PROSTĚJOVĚ: MĚSTSKÁ POLICIE PROSTĚJOV	34
4.3 METODA REALIZOVANÉHO VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ BEZPEČNOSTI A VEŘEJNÉHO POŘÁDKU	38
4.4 ANALÝZA DAT VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ ZAMĚŘENÉHO NA BEZPEČNOST V PROSTĚJOVĚ	40
4.5 VYHODNOCENÍ REALIZOVANÉHO DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	57
4.6 POROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ S PRŮZKUMEM FIRMY AUGUR	58
ZÁVĚR.....	61
SEZNAM LITERATURY A ELEKTRONICKÝCH ZDROJŮ	62
ANOTACE.....	65
PŘÍLOHA Č. 1	66

Úvod

Města jsou typem obcí, které se vyznačují vysokou hustotou obyvatelstva. V souvislosti s tím vzniká prostředí pro vyšší výskyt kriminality. Proto se často objevují za podpory Ministerstva vnitra České republiky výzkumy zaměřující se na problematiku bezpečnosti a spokojenosti občanů ve městech. Obdobný výzkum byl realizován i ve městě Prostějově v roce 2005. Jelikož odstup od výzkumu je již sedm let, bylo by zajímavé zjistit, jestli v něm prezentovaná zjištění mají ještě svoji platnost.

Cílem práce je proto stručně popsat město Prostějov, historii a současnost, a realizovat výzkumné šetření zaměřené na vnímání pocitu bezpečí a spokojenosti občanů Prostějova, které může přispět k rozhodnutí, zda nastal čas zopakovat reprezentativní výzkum zaměřený na tuto problematiku. Dosažení cíle je podřízena i struktura práce, která obsahuje čtyři kapitoly.

V první kapitole je čtenář seznámen s historií a současností města Prostějova a dále pak je provedena analýza demografických a sociálních ukazatelů. Organizace a struktura města Prostějova je obsahem druhé kapitoly práce. Součástí této kapitoly je i seznámení se Strategickým plánem rozvoje města Prostějova, který představuje základní orientaci vývoje v oblasti ekonomiky, infrastruktury, sociálního prostředí a lidských zdrojů a životního prostředí. Třetí kapitola je věnována oblasti výchovy a vzdělávání občanů města Prostějova a aktivitám města v této oblasti. Vstupem do problematiky je vymezení pojmů výchova a vzdělávání, opomenuta není ani problematika celoživotního vzdělávání a jeho formy. Závěr kapitoly se soustřeďuje na informační zdroje, které využívá město Prostějov k seznamování široké veřejnosti se svojí činností, záměry a vzdělávacími aktivitami. Poslední, čtvrtá kapitola popisuje současnou bezpečnostní situaci v Prostějově na základě podkladů a analýz obvodního oddělení Policie České republiky a z dokumentace Městské policie Prostějov. Součástí poslední kapitoly je i vlastní dotazníkové výzkumné šetření, které se zaměřilo jednak na otázky spokojenosti občanů v určitých oblastech společenského života v Prostějově, dále na zjištění názorů občanů Prostějova na vnímání bezpečnosti ve svém bydlišti.

Závěry výzkumného šetření odpovídají na otázku porovnáním s dřívejšími výstupy výzkumu realizovaného v září roku 2005, zda nastal čas reprezentativní výzkumné šetření zaměřené na vnímání pocitu bezpečnosti a spokojenosti občanů města Prostějova opět zrealizovat.

Přínosem bakalářské práce je identifikace aktuálních názorů občanů na současnou situaci ve městě a i sumarizace konstruktivních návrhů obyvatel na řešení problémů v Prostějově.

1 Vymezení města a město Prostějov

Město bývá vymezováno, např. Jiřím Musilem (1970, s. 216-218) či Jeanem-Reném Tréantonem (2004, s. 110), jako trvalé a relativně husté nahromadění populace v omezeném prostoru. Hustota populace znamená obecně zvýraznění dělby práce, složitosti ekonomických funkcí a profesních činností, diverzifikaci sociálních statusů. Je charakteristické anonymitou v meziosobních vztazích, partikulárností sociálních rolí a slabší sociální kontrolou oproti venkovu. Podrobněji je zaměříme na jedno z takových sídel v České republice, a to na město Prostějov.

1.1 Historie města Prostějova

Prostějov má bohatou a slavnou historii. Leží v místě, kde historická cesta odedávna spojovala jih a sever Evropy. „*Prostějov se z hloubi dějin vynořuje poprvé před polovinou 12. století. Nazýval se tehdy Prostějovice a byl (podobně jakou sousední Drozdovice) jednou z mnoha vesnic patřících do majetku nově postaveného biskupského kostela sv. Václava v Olomouci a uvedených v jeho zakládací listině. Tento kostel byl dokončen někdy v letech 1131 – 1141, těmito daty je také vymezena první zmínka o Prostějově*“ (Grůzová, 1989, s. 7).

Od roku 1213 již vznikl název Prostějov. Podle Ludmily Grůzové (1989) znamená významný přelom ve vývoji Prostějova poslední čtvrtina 14. století, kdy se městečko stalo majetkem mocného a bohatého šlechtického rodu pánu z Kravař. Petr z Kravař si uvědomil ekonomickou výhodnost polohy městečka na obchodní cestě mezi Brnem a Olomoucí. Proto podporoval jeho prosperitu. Datum 20. července 1390, kdy Prostějov získal výsadu konání prvního výročního trhu, znamená prakticky povýšení Prostějova na město.

Koncem 15. století se zde rozvíjelo zejména sladovnictví, pivovarnictví a vznikaly řemeslnické cechy. Rozvoj sladovnictví a pivovarnictví souvisel podle Grůzové (1989) s pěstováním kvalitních obilovin na pozemcích v okolí Prostějova. Tyto výrobní činnosti spojené zároveň s právem výčepu měli vyhrazeny měšťané, vlastníci výsadní domy na náměstí. „*Po smrti posledního mužského potomka rodu Kravařů Jiřího zdělila plumlovské panství s Prostějovem jeho dcera Johanka, provdaná za Jana Heralta z Kunštátu. Když Jan Heralt roku 1490 zemřel bez mužských potomků, přešel majetek sňatkem jeho dcery Ludmily na Vratislava z Pernštejna. V rukou bohatého a mocného rodu Pernštejnů zůstal pak Prostějov více než 100 let a dostal od něj většinu svých hospodářských výsad, které tvořily základ značné prosperity*“ (Grůzová, 1989, s. 10-11).

V počátku 16. století si měšťané vybudovali v renesančním slohu reprezentativní budovu radnice (dnešní muzeum). Grůzová (1989) uvádí, že nejhonosnější stavbou renesančního období byl zámek, postavený v letech 1526-1530 Janem z Pernštejna. Období prosperity bylo po bělohorské bitvě vystřídáno náboženským útiskem, odlivem obyvatelstva a úpadkem v oblasti řemesel. Zkázou tohoto období dovršila závěrečná léta třicetileté války, kdy město nejdříve zpustošila roku 1642 císařská posádka a v červnu 1643 zcela zničila švédská armáda vedená vrchním velitelem Lennartem Torstensonem. Ve městě tehdy zůstalo asi 100 obyvatel.

Koncem 18. století se začal rozvíjet obchod a některá odvětví jako plátenictví, výroba pálenky, velkoobchod s obilím a podobně. Na konci 19. století se stabilizovala průmyslová výroba převážně ve třech největších odvětvích průmyslu – oděvním, kovodělném a potravinářském. Podstatnou částí historie Prostějova je i existence židovské komunity, která vznikla po roce 1454, kdy byli Židé vyhnáni z královské Olomouce a našli útočiště v poddanském Prostějově. Grůzová (1989) je přesvědčena, že židovská komunita je nerozlučně spjata s historií města Prostějova, protože Židé sehráli důležitou úlohu v hospodářském růstu města. K jejich likvidaci došlo v průběhu druhé světové války.

Co se týká školství, tak ještě v roce 1890 měl Prostějov jen tři české obecné a měšťanské školy. O dvacet let později už počet škol stoupl na deset. Rozvoj českého školství byl nejdříve ve městě opomíjen v důsledku německé správy města. „Zatímco například v Kroměříži nebo Přerově měli po třech státních ústavech, v Prostějově mohli studenti navštěvovat vedle německé reálky pouze českou zemskou reálku, kterou národní strana vybojovala v roce 1871 a udržovala řadu let ze soukromých prostředků“ (Marek, 1989, s. 22). Roku 1894 byla zřízena obchodní akademie a roku 1899 gymnázium. Zaměření vzdělávání bylo směřováno zejména pro potřeby českého průmyslu a obchodu. Konec 19. století je ve znamení aktivity občanských spolků. Mezi nejznámější z nich patří Orlice, Vlastimila, Čtenářský spolek, Měšťanská beseda a Spolek divadelních ochotníků.

Jak ukazuje historie, vývoj školství v Prostějově nebyl vůbec jednoduchý. Školství prošlo složitým vývojem až do současnosti.

1.2 Současnost města Prostějova

Město Prostějov leží ve středu Moravy, v samotném srdci Hané. Má nadmořskou výšku 225 metrů. V rámci Olomouckého kraje je jedním ze tří jádrových měst (Olomouc, Prostějov, Přerov).

Prostějov je pověřená obec třetího stupně pro správní obvod vymezený územím celkem 75 obcí. V současné době žije v Prostějově 44 608 obyvatel, z toho 21 120 mužů a 23 448 žen. Vycházela jsem z údajů, které mi poskytla referentka registru obyvatel odboru občanských záležitostí Městského úřadu v Prostějově Ing. Gabriela Kafková.

Jak vyplývá ze Sociodemografické analýzy města Prostějova¹ z roku 2009, má město 7 místních částí – Čechovice, Domamyslice, Krasice, Vrahovice, Čechůvky, Žešov a střed města s historickým centrem. Prostějov jako centrum správního obvodu je současně i střediskem průmyslu, obchodu a veškerého rozhodujícího dění v oblasti. Je zde rozšířeno strojírenství, hutnictví, zpracování kovů a stavebnictví. K nejznámějším podnikům patří Mubea a.s., Hanácké železárny a pérovny a.s., DT – Výhybkárna a strojírna a.s., FTL – First Transport Lines a.s., Makovec a.s..

Město je známé svým kulturním životem a pořádáním množství kulturních a společenských akcí - celostátním festivalem poezie Wolkrův Prostějov, přehlídkou hanáckých národopisných souborů Prostějovské hanácké slavnosti a Prostějovským kulturním létem. Občané města mají k dispozici Městské divadlo, Kulturní klub Duha, kina, knihovnu, hudební kluby, hvězdárnu a další kulturní zařízení.

Co se týká počtu mateřských škol na území města, jde o 18 zařízení s kapacitou asi 1350 dětí. Plnění povinné školní docházky zajišťuje ve městě 9 základních škol s celkovou kapacitou asi 5 350 žáků. Údaje mi poskytl vedoucí odboru školství a kultury Městského úřadu v Prostějově PaedDr. František Říha z interních materiálů. Prostějov je významným centrem středního školství. Tuto okolnost potvrzuje existence 11 středních škol. K nejznámějším z nich patří Gymnázium Jiřího Wolкера, Obchodní akademie, Reálné gymnázium, Střední škola designu a módy, Střední zdravotnická škola a Střední škola automobilní.

Město Prostějov nabízí svým obyvatelům a návštěvníkům mnoho zařízení pro oddych a rekreaci. Ve městě i okolí jsou budovány cyklostezky, je zde plavecký bazén, Aquapark,

¹Sociodemografická analýza města Prostějova (<http://www.mestopv.cz/cz/obcan/magistrat/struktura-uradu/odbor-socialnich-veci/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/dokumenty/sociodemograficka-analyza-mesta-prostejova>).

různá volně přístupná hřiště a sportoviště. Příjemné prostředí k procházkám a pobytu venku nabízí městské parky nebo lesopark Hloučela. Od roku 2000 je město členem asociace „Národní síť Zdravých měst ČR“².

V současnosti je město Prostějov stále významným a tradičním hospodářským centrem Střední Moravy. V posledních letech se Prostějov zapsal do povědomí obyvatel České republiky zejména v souvislosti s tenisem (úspěchy Petry Kvitové a Tomáše Berdycha). Neméně významné jsou i tradičních kulturních akce – recitační přehlídka Wolkrův Prostějov, Mezinárodní sochařské sympozium Hany Wichterlové, Prostějovské hanácké slavnosti a Prostějovské kulturní léto.

S ohledem na tyto a jiné důležité okolnosti Zastupitelstvo města Prostějova konaného dne 29.6.2011 schválilo záměr města Prostějova na změnu dosavadního postavení a zařazení města Prostějova mezi statutární města. Současně pověřilo starostu Miroslava Pišťáka zpracováním žádosti o zařazení města Prostějova mezi statutární města ministru vnitra České republiky a dále jej zplnomocnilo k jednání s poslanci a senátory Parlamentu České republiky o jejich osobní podpoře uvedené žádosti v Poslanecké sněmovně a Senátu Parlamentu České republiky. Podmínkou změny statutu byla novela zákona o obcích č. 128/2000 Sb. Po projednání a schválení v Parlamentu České republiky nabyla dne **12. března 2012** tato novela účinnosti. Tímto dnem se město Prostějov stalo statutárním městem a oficiální název úřadu je Magistrát města Prostějova.

V této souvislosti je nutné uvést, že organizační struktura a činnost Magistrátu města Prostějova se v základní struktuře nemění. Důležitou změnou je to, že ve statutárním městě plní funkci starosty primátor a funkci místostarostů náměstci primátora. Vedení Prostějova si od titulu statutární město slibuje zvýšení prestiže.

² Zdravá města, obce a regiony se promyšleně snaží utvářet město (obec, region) jako kvalitní a příjemné místo pro život na základě dohody s obyvateli. Věří, že občané získají „zdravý patriotismus“, že lidé budou svou komunitu i krajinu považovat za svůj domov a budou o ně také takto pečovat (<http://www.nszm.cz/index.shtml?apc=r2082129t>).

1.3 Struktura obyvatel města Prostějova

„Město není pouhá fyzická struktura. Městem nejsou pouze ulice, budovy, parky, ale také lidé v něm žijící. Je to také označení jistého typu společenství, specifická síť sociálních vazeb. Pojem město tedy neznámá jen fyzický prostor, ale také společnost, která tento prostor obývá“ (Vacková, 2009, s. 13). Dále Vacková (2009) uvádí, že veškeré pokroky, inovace a cíle se uskutečňují a vytvářejí právě v městském prostředí. Základní charakteristikou města je, že se tu potkávají a žijí vedle sebe lidé, kteří jsou si vzájemně cizí, přesto je mezi nimi podle Vackové (2009) vzájemná důvěra běžně projevována.

Lidé žijí v různých pospolitostech a skupinách. V průběhu svého života zaujímají určité sociální pozice, ve kterých hrají rozmanité role. Všechny tyto významné role, pozice a vztahy jedinců tvoří podle Havlíka (1999) složitou relativně stabilní síť, která se dá označit jako **struktura**. Havlík (1999) rozlišuje několik struktur. Pro účely mé práce je podstatná struktura **demografická**. „Demografická struktura zahrnuje rozdílnosti postavení a úlohy příslušníků obou pohlaví, různých věkových skupin, lidí v různých fázích životního cyklu a jejich vzájemné vztahy“ (Havlík, 1999, s 56).

Podle interních údajů Městského úřadu v Prostějově žilo k 31.12.2011 v Prostějově 44 608 obyvatel z toho 21 120 mužů a 23 488 žen. Vývoj počtu obyvatelstva v Prostějově nerovnoměrně narůstal do roku 1990, od tohoto období dochází k postupnému poklesu. Podle údajů městského úřadu je příčinou tohoto poklesu zejména stěhování obyvatelstva, nižší porodnost a osamostatnění obce Držovice v roce 2006 (1 251 obyvatel) (viz. tabulka 1). Vycházela jsem z údajů, které mi poskytla referentka registru obyvatel odboru občanských záležitostí Městského úřadu v Prostějově Ing. Gabriela Kafková.

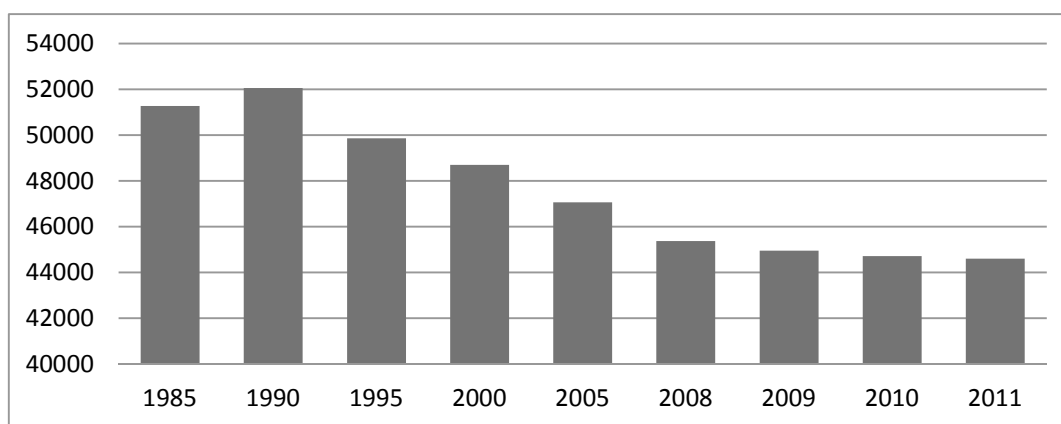
Tabulka 1: Počet obyvatel Prostějova v letech 1985 až 2011

Rok	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009	2010	2011
Počet obyvatel	51275	52061	49868	48705	47058	45378	44956	44723	44608

Zdroj: Kafková, interní materiály Městského úřadu v Prostějově, 12. 1. 2012

Z hlediska názornosti byly číselné hodnoty počtu obyvatel vyjádřeny ve formě grafu.

Graf 1 : Počet obyvatel Prostějova v letech 1985 až 2011

Zdroj: Kafková, interní materiály Městského úřadu v Prostějově, 12. 1. 2012

Věkovou strukturu obyvatel dle produktivity v letech 2009 a 2011 ukazují následující tabulky 2 a 3. Tabulka 2 podává informace o struktuře obyvatelstva podle věku a pohlaví (k 31. 12. 2009). Ve věku do 14 let bylo v Prostějově 6 156 obyvatel, ve věku 15 - 59 let 27 995 obyvatel a ve věkové kategorii 60 a více let 10 805 obyvatel.

Tabulka 2: Obyvatelstvo podle pohlaví a věkových skupin v Prostějově k 31. 12. 2009

Celkem obyvatel	Věkové kategorie dle produktivity						
	0-14	15-59			60 a více		
44956	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
	6156	13749	14246	27995	4436	6369	10805

Zdroj: Kafková, interní materiály Městského úřadu v Prostějově, 12. 1. 2012

Tabulka 3 podává informace o struktuře obyvatelstva podle věku a pohlaví (k 31. 12. 2011). Ve věku do 14 let bylo v Prostějově 6 331 obyvatel, ve věku 15–59 let bylo v Prostějově 27 119 obyvatel a ve věkové kategorii 60 a více let bylo v Prostějově 11 158 obyvatel.

Tabulka 3: Obyvatelstvo podle pohlaví a věkových skupin v Prostějově k 31. 12. 2011

Celkem obyvatel	Věkové kategorie dle produktivity						
	0-14	15-59			60 a více		
44608	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
	6331	13346	13773	27119	4566	6566	11158

Zdroj: Kafková, interní materiály Městského úřadu v Prostějově, 12. 1. 2012

Porovnáním údajů v tabulkách 2 a 3 zjišťujeme, že v průběhu roků 2009 – 2011 dochází v Prostějově k nárůstu počtu obyvatel ve věkové kategorii 0–14 let z 6 156 obyvatel na 6 331. Horším zjištěním je, že klesá počet obyvatel (mužů i žen) v produktivním věku (věková kategorie 15–59 let) – z původního počtu 27 995 na 27 119. Naopak se zvyšuje počet obyvatel (mužů i žen) v neproduktivním věku (věková kategorie 60 a více let) z původního stavu 10 805 na 11 158 v roce 2011.

2 Organizace, struktura a strategický plán Prostějova

Cílem této kapitoly je seznámení se s organizací, strukturou a činností města Prostějova. Správné fungování orgánů města má zásadní vliv na spokojenost obyvatel a ovlivňuje jejich vztah k městu. Je tedy důležité prezentovat strukturu těchto orgánů a jejich činnost. Svoje názory v této oblasti vyjádří obyvatelé v další části bakalářské práce. Dále se budu věnovat **Strategickému plánu rozvoje města Prostějova**³ (dále jen strategický plán) na léta 2006 až 2015, který je důležitým dokumentem pro další rozvoj města a život jeho obyvatel. Důsledné plnění záměrů tohoto dokumentu je zárukou zajištění spokojenosti obyvatel města a má také vliv na zvyšování jejich bezpečnosti. Považuji proto za nezbytné uvést v této kapitole základní části citovaného dokumentu.

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích⁴, (dále jen zákon o obcích) ve znění pozdějších předpisů je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Jelikož předmětem práce je město Prostějov, bude v řadě legislativních formulací obec a město vnímána jako synonyma. Město je samostatně spravováno **zastupitelstvem města**. Dalšími orgány města jsou **rada, primátor, magistrát města a zvláštní orgány města**.

2.1 Zastupitelstvo města

Zastupitelstvo je složeno z členů zastupitelstva. Zákon o obcích stanovuje jejich počet podle množství obyvatel ve městě. Prostějov má s ohledem na počet obyvatel v současné době 35 členů zastupitelstva. Zastupitelstvo města Prostějova volí z řad svých členů primátora, náměstký primátora a členy rady města. Pravomoci zastupitelstva vymezuje zákon o obcích v ustanovení § 84, kde je stanoveno, že zastupitelstvo rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti města. Zastupitelstvu města Prostějova je vyhrazeno zejména:

- a) schvalovat program rozvoje města,
- b) schvalovat rozpočet města,

³ Strategický plán města Prostějova (<http://www.mestopv.cz/cz/obcan/mestsky-urad/struktura-uradu/odbor-koncepce-rozvoje/dokumenty/strategicky-plan-rozvoje-mesta-prostějova.html>).

⁴ Zákon o obcích ([http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-Sb-zakon-o-obcich-\(obecni-zrizeni\).html](http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-Sb-zakon-o-obcich-(obecni-zrizeni).html)). V souvislosti se skutečností, že se věnuji konkrétnímu městu, nahrazuji pojem obec pojmem město.

- c) zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky města, schvalovat jejich zřizovací listiny,
- d) vydávat obecně závazné vyhlášky města,
- e) rozhodovat o vyhlášení místního referenda,
- f) zřizovat a rušit městskou policii,
- g) rozhodovat o spolupráci obce s jinými městy a obcemi,
- h) rozhodovat o zřízení a názvech částí obce, o názvech ulic a dalších veřejných prostranstvích,
- i) udělovat a odnímat čestné občanství města,
- j) rozhodovat o zrušení usnesení rady města, má-li primátor za to, že je nesprávné.

Mimo výše uvedené pravomoci si může zastupitelstvo vyhradit další pravomoc v samostatné působnosti města, mimo pravomocí, které jsou vyhrazeny zákonem o obcích radě města. Zasedání zastupitelstva města je veřejné. Magistrát města informuje občany o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva města.

2.2 Rada města

Rada města Prostějova je podle zákona o obcích výkonným orgánem obce v oblasti **samostatné působnosti** a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu města. V oblasti **přenesené působnosti** přísluší radě města rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon. Radu města Prostějova tvoří primátor, náměstci primátora a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva města. Město Prostějov má 11 členů rady. Zasedání rady města jsou neveřejné. Zákonem o obcích je stanoveno, že Rada města Prostějova připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva města a zabezpečuje plnění usnesení přijatých zastupitelstvem. Radě města je vyhrazeno zejména:

- a) zabezpečovat hospodaření města podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem města,
- b) vydávat nařízení města,
- c) stanovit rozdělení pravomocí v magistrátu města, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení magistrátu města,
- d) na návrh tajemníka magistrátu města jmenovat a odvolávat vedoucí odborů magistrátu města v souladu se zvláštním zákonem,
- e) kontrolovat plnění úkolů úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti města,

- f) stanovit celkový počet zaměstnanců města v magistrátu města a v organizačních složkách města,
- g) ukládat pokuty ve věcech samostatné působnosti města, tuto působnost může rada obce svěřit příslušnému odboru magistrátu města zcela nebo zčásti,
- h) stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
- i) schvalovat organizační řád magistrátu města.

2.3 Primátor a náměstci primátora

Primátor zastupuje město Prostějov navenek. Jmenuje a odvolává tajemníka úřadu, svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva a rady města. Za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu. Podle zákona o obcích primátor dále:

- a) odpovídá za včasné přezkoumání hospodaření města za uplynulý kalendářní rok,
- b) může požadovat po Policii České republiky spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku,
- c) odpovídá za informování veřejnosti o činnosti města,
- d) rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti města svěřených mu radou města,
- e) podepisuje právní předpisy města (obecně závazné vyhlášky, nařízení města aj.),
- f) má právo při významných příležitostech a občanských obřadech užívat závěsný odznak, který má uprostřed velký státní znak a po obvodu odznaku je uveden název Česká republika,
- g) zřizuje jako zvláštní orgán města komisi pro sociálně-právní ochranu dětí, jmenuje a odvolává předsedu komise, jeho zástupce a ostatní členy,
- h) vykovává působnost podle zákona o integrovaném záchranném systému, krizového zákona, řídí činnosti při plnění úkolů obrany a v době mimořádných situací, odpovídá za připravenost obce k řešení mimořádných situací, za údržbu a provoz informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení,
- i) zřizuje bezpečnostní radu města a krizový štáb města, koordinuje záchranné a likvidační práce při řešení mimořádných událostí vzniklých ve správním obvodu města,
- j) plní další úkoly stanovené tímto zákonem a zvláštními zákony.

Podle zákona o obcích primátora zastupuje náměstek primátora. Zastupitelstvo města může zvolit více náměstků primátora a svěřit jim některé úkoly. Náměstek primátora, kterého

určí zastupitelstvo města, zastupuje primátora době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy primátor nevykonává funkci.

2.4 Zvláštní orgány města

Podle zákona o obcích (§ 106) zřizuje primátor pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány města, jmenuje a odvolává jejich členy. V Prostějově se jedná například o Komisi pro projednávání přestupků a Komisi pro sociálně-právní ochranu dětí. Komise pro projednávání přestupků zajišťuje přestupkovou agendu na úseku veřejného pořádku, občanského soužití a ve věcech majetkových. Tato komise je součástí Odboru občanských záležitostí.

Komise pro sociálně právní ochranu dětí se mimo jiné věnuje dětem v ohrožení, koordinuje ochranu dětí před sociálně patologickými jevy a sleduje činnost úřadů na úseku sociálně-právní ochrany dětí. Její činnost je upravena zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů a zajišťuje ji oddělení sociálně právní ochrany dětí, které je součástí Odboru sociálních věcí Magistrátu města Prostějova.

2.5 Magistrát města

Zákon o obcích definuje, že obecní úřad tvoří starosta, místostarostové, tajemník úřadu a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V případě Prostějova se jedná o magistrát města. V čele magistrátu je primátor.

Rada města může zřídit pro jednotlivé úseky činnosti magistrátu odbory a oddělení, v nichž jsou začleněni zaměstnanci města zařazení do magistrátu města. Rada města Prostějova vydala k 27. březnu 2012 Organizační řád Magistrátu města Prostějova⁵ (dále jen Organizační řád MM PV), který je vrcholným vnitřním předpisem magistrátu města. Z tohoto předpisu jsem čerpala následující údaje.

Magistrát města Prostějova je orgán, který plní úkoly v oblasti samostatné působnosti i přenesené působnosti města. V **oblasti samostatné působnosti** plní magistrát města úkoly, které mu uložilo Zastupitelstvo města Prostějova nebo Rada města Prostějova a pomáhá výborům zastupitelstva města a komisím rady města v jejich činnosti. **Přenesená působnost**

⁵ Organizační řád Magistrátu města Prostějova na rok 2012 (http://www.mestopv.cz/cz/obcan/mestsky-urad/vyhlasaky_mesta/vnitni-smernice/organizacni-rad-magistratu-mesta-prostejova-rok-2012.html).

je v základním rozsahu, svěřeném městu zvláštními zákony, vykonávána magistrátem města s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu města Prostějova, zejména rady města nebo zvláštního orgánu, případně komise. Správním obvodem při výkonu přenesené působnosti je území města Prostějova. Magistrát města Prostějova se podle Organizačního řádu MM PV člení do těchto odborů:

- Odbor kancelář primátora,	- Odbor školství, kultury a sportu,
- Odbor kancelář tajemníka,	- Odbor rozvoje a investic,
- Finanční odbor,	- Odbor životního prostředí,
- Odbor občanských záležitostí,	- Odbor dopravy,
- Odbor správy a zabezpečení,	- Odbor obecní živnostenský úřad,
- Stavební úřad,	- Odbor správy a údržby majetku města.
- Odbor sociálních věcí,	

2.6 Strategický plán rozvoje města Prostějov

Hovoříme-li o problematice spokojenosti občanů a jejich názorech na život v Prostějově spojený s pocitem bezpečí, nelze opomenout okolnost strategického plánu a s ním spojeného plánování. „Plánování je ve své podstatě vytvářením určité ideje, předpovídáním budoucího stavu věcí. Vychází z poznání minulých věcí, stavů, jejich analýzy. Plánem potom můžeme rozumět syntézu těchto poznatků a předpověď možných cest vedoucích k určitému cíli“ (Obst, 2006, s. 31). Samotná **tvorba plánu** není vůbec jednoduchou záležitostí. Obst (2006) uvádí, že je to výsledek náročné činnosti nejen manažerů, ale i jejich spolupracovníků. Jde tedy o situaci, kdy se pracovníci podílejí **na řízení prostřednictvím podílu na tvorbě plánu**. Samotná tvorba plánu probíhá v několika fázích. Mezi nejdůležitější podle Obsta (2006) patří analýza současného stavu, stanovení strategie, stanovení cílů, realizace plánu, kontrola a rozhodování.

Plánování a tvorba strategického plánu v Prostějově probíhala ve spolupráci s renomovanou konzultační a inženýrskou společností DHV CR, spol. s r. o.⁶. Tomuto předcházelo schválení v Radě na zasedání dne 1.2.2005. Při tvorbě plánu byla do plánování

⁶ DHV CR patří mezi největší dceřiné společnosti DHV Group ve střední a východní Evropě. Působí na trhu v České republice od roku 1992. Za tu dobu realizovala více než tisíc projektů v oblastech životního prostředí, dopravy a infrastruktury, regionálního rozvoje, investičního poradenství a implementace Strukturálních fondů EU (<http://www.dhv.cz/article.asp?id=2>).

regionálního rozvoje zapojena veřejnost, která zná podrobně prostředí, ve kterém žije a může tedy předvídat dopady strategického plánu. Vyváženost plánu zajistila aktivní účast obyvatel a většiny subjektů z oblasti podnikání, výroby, školství, kultury, sportu, zdravotnictví a sociálních služeb. Z tohoto důvodu je strategický plán sdílen veřejností, která byla informována o jeho realizaci. Pro výše uvedenou analýzu současného stavu ve městě byla použita analýza SWOT. Tato metoda je zkratkou anglických slov Strengths (přednosti – silné stránky), Weaknesses (nedostatky – slabé stránky), Opportunitis (příležitosti) a Threats (hrozby), přičemž podle Obsta (2006) se jedná o přednosti a nedostatky interní a o příležitosti a hrozby ve vnějším prostředí. Na základě této analýzy byly následně formulovány čtyři problémové okruhy strategického plánu do roku 2015. Jedná se o ekonomiku, infrastrukturu, sociální prostředí a lidské zdroje, životní prostředí.

Jejich obsah a následná realizace plnění cílů stanovených strategickým plánem má nesporný vliv na spokojenost a také bezpečnost obyvatel města Prostějova. K uvedené problematice se budou obyvatelé města vyjadřovat v praktické části bakalářské práce.

Obsahem problémových okruhů je jednak popis stávající situace s uvedením negativních jevů, ale současně jsou v nich uváděny navrhované způsoby řešení. Považuji za nutné navrhovaná řešení čtyř uváděných problémových okruhů prezentovat:

1. Ekonomika

Prostějov se může sice prezentovat přítomností zahraničních investorů v průmyslové zóně, což potvrzuje dostatečnou atraktivitu města pro rozvoj podnikání, ale současně dochází k ohrožení zaměstnanosti v oděvním průmyslu díky rostoucí dominanci asijských zemí na evropském a českém trhu. Celkově tak dochází ke zhoršování situace na trhu práce. V souvislosti se zhoršujícím se přírodním prostředím a kvalitou vody v nedaleké Plumlovské přehradě došlo k omezení možnosti rozvíjení cestovního ruchu. Specifickým cílem a prioritami v oblasti ekonomiky bude:

- vytváření příznivého podnikatelského prostředí pro stabilizaci a rozvoj hospodářství města,
- nabídka prodeje pozemků a objektů pro podnikatelské účely,
- rozvoj aktivit vedoucích ke zvýšení zaměstnanosti obyvatelstva města,
- podpora rozvoje nových aktivit a služeb.

2. Infrastruktura

Ke kladným stránkám patří jistě dobré napojení na rychlostní komunikaci R 46⁷, možnost využití železniční sítě, vysoký podíl nemotorové dopravy (cyklistické) a rozvinutý systém městské hromadné dopravy. Přesto se v Prostějově vyskytují některé problémy, které obtěžují obyvatele města. Jedná se zejména o to, že tranzitní doprava ve směru východ – západ (silnice II. třídy č. 150) vede středem města. Obyvatele města dále trápí nedostatek parkovacích ploch, stavebně-technický stav některých komunikací, zastaralá vodovodní a kanalizační síť.

Obsahem strategického plánu je právě několik návrhů, jak snížit intenzitu dopravy v centru města. Jedná se zejména o dobudování obchvatu města, dále dobudování vnějších městských okruhů Olomoucká – Českobratrská – Vrahovická a propojení ulic Plumlovské a Brněnské. Obyvatelé Prostějova jistě ocení podporu budování dalších cyklistických stezek, pěší dopravy a rekonstrukci místních komunikací včetně navýšení parkovacích míst. Strategický plán počítá i s rekonstrukcí vodárenské sítě a kanalizace.

3. Sociální prostředí a lidské zdroje

Podle strategického plánu je klíčovým problémem v této oblasti udržení kvalifikovaných lidí ve městě a překonání vysoké nezaměstnanosti⁸. K silným stránkám města patří vysoká úroveň vzdělanosti obyvatelstva, široké spektrum středních škol, dostatečné spektrum nestátních neziskových organizací a dostupnost standartní sociální péče ve městě. Město má však v této oblasti i slabé stránky. Jde například o nedostatek kapacity v domovech důchodců, neexistenci chráněného bydlení pro osoby se zdravotním postižením a nedostatečnou kapacitu některých druhů sportovišť (velké tělocvičny, fotbalová hřiště). Nelze opomenout současné prohlubování sociálního vyloučení (zejména Rómů a společensky nepřizpůsobivých osob) a také aktuální nárůst kriminality.

Strategický plán proto počítá i nadále s podporou sociální a zdravotní péče. V plánu je pamatováno i na vytváření podmínek pro kvalitní život zdravotně postižených a nevyлéčitelně nemocných občanů. Důležitá je i okolnost, že se počítá s vypracováním koncepce bytové politiky, na jejímž základě se vytvoří podmínky pro bydlení všech skupin občanů v Prostějově (rodiny různých příjmových kategorií, rodiny v krizových situacích a podobně).

⁷ Rychlostní silnice R46 je přezdívána Hanáckou dálnicí neboť vede po jednom z nejurodnějších oblastí Moravy - Hané. R46 je zároveň jednou z nejstarších rychlostních silnic na Moravě a byla postavena proto, aby propojila Brněnskou a Olomouckou aglomeraci. Zatím však je jejím hlavním účelem nahrazení dosud chybějící dálnice D1 z Vyškova do Ostravy (<http://www.dalnice.com/r/r46.htm>).

⁸ Nezaměstnanost je závažný a těžký zásah do života jedince, který představuje jeho vyloučení z pracovního života, z okruhu spolupracovníků, ztrátu sociálních kontaktů a vlastní hodnoty (Pugnerová, 2006, s. 23).

4. Životní prostředí

Nejvýznamnějším problémem životního prostředí, který má být řešen v návrhové části strategického plánu, je znečištění ovzduší pevnými částicemi PM₁₀. Ke znečištění dochází jednak v důsledku prašnosti okolní zemědělské krajiny, svůj podíl na znečištění má však také doprava, podprůměrná rozloha kvality městské zeleně a nedostatek vodních ploch, které by zvyšovaly vlhkost ovzduší. Přírodní komplex Hloučela není dostupný všem obyvatelům města. Problémy jsou s jeho údržbou, průchodností a vandalismem. Říčka Hloučela i Valová jsou zařazeny do V. třídy jakosti vod (velmi silně znečištěná voda).

Zpracovatel strategického plánu se domnívá, že formy i kvalita komunikace s veřejností nejsou optimální a proto navrhuje příslušná opatření zaměřená na vhodnou komunikační strategii. Jde o podporu Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve městě. Prospěšné mohou být i samotné požadavky a návrhy občanů k řešení problémů životního prostředí.

Konkrétní návrhy strategického plánu se týkají rekonstrukce velké části parků ve městě, vytváření nových ploch zeleně. Součástí návrhů je také obnova alejí, podpora krajinné zeleně nacházející se v těsné blízkosti města. Pro zlepšení stavu vodních ploch je navrhována strategickým plánem města revitalizace vybraných rybníků. Současná situace se znečištěním vodních toků bude řešena ve spolupráci s okolními obcemi. V oblasti ekologického vzdělávání, výchovy a osvěty bude posílena spolupráce mezi městem a subjekty, které zajišťují služby v této oblasti. V důsledku toho dojde k rozšíření nabídky programů pro všechny věkové kategorie a také ke zlepšení informovanosti občanů o stavu životního prostředí i o aktuálních aktivitách v této oblasti.

Důležitá je pochopitelně propagace záměrů strategického plánu. Stane se permanentní součástí práce městského úřadu (tajemník, koordinátor Zdravého města, odbor koncepce a rozvoje, tiskový mluvčí). Úplný text dokumentu a zkrácený text dokumentu doplňovaný postupně o výsledky realizace plánu je určen pro občany města a nachází se na internetové stránce města Prostějova. Občané mají možnost prostřednictvím místního tisku, vývěsek a internetu zjistit obsah ročních akčních plánů. Nejméně 1x do roka jsou informováni o postupu realizace strategického plánu v místním tisku.

3 Oblast výchovy a vzdělávání ve městě Prostějově

Tato kapitola se zabývá otázkou vzdělávání občanů a aktivitami města v této oblasti. Nejdříve vymezím samotné pojmy výchova a vzdělávání a následně se budu zabývat problematikou celoživotního vzdělávání a jeho formami. Součástí této kapitoly bude i výčet informačních zdrojů, které město využívá k seznamování obyvatel se svojí činností, záměry a vzdělávacími aktivitami. Vzhledem k tomu, že otázka výchovy a vzdělávání patří mezi nejdůležitější stránky v životě člověka a má významný podíl na uspokojování jeho životních potřeb, považovala jsem za důležité zabývat se uvedenou problematikou v teoretické části, ale i v části praktické, kde budou dotazovaní odpovídat na otázky související se vzděláváním.

3.1 Výchova

Současná společnost je charakterizována vysokou úrovní techniky a rychlým životním stylem. Přináší sebou určité negativní jevy, nezaměstnanost, růst kriminality a sociální nestabilitu. Výchova je jednou z možností, jak těmto jevům předejít, případně jejich dopad zmírnit. Má tedy pro společnost velký význam. Výstižná se mi jeví slova, která již v 18. století zformuloval francouzský filozof Helvétius: *„Člověka vychovávají všechny prostředky, jež ho obklopují, všechny situace, do nichž ho staví události, všechno, co se s ním děje.“*

Jana Kantorová aj. (2008) uvádí, že s výchovou jako cílevědomou pomocí a záměrným rozvojem osobnosti se setkáváme v lidské společnosti od nepaměti. S vývojem společnosti se měnily její cíle, obsah, formy i metody, a to v závislosti na ekonomických, sociálně politických i kulturních podmínkách, ve kterých se uskutečňovala.

„Výchova je záměrné, cílevědomé působení, které se projevuje všestranným formováním osobnosti a má adaptační, anticipační a permanentní charakter. Je to specificky lidská činnost“ (Grecmanová aj., 1999, s. 50).

Záměrnost a cílevědomost výchovy souvisí podle Heleny Grecmanové aj. (1999) s promyšleným vytyčením výchovného ideálu, o jehož dosažení usilujeme. Tato perspektiva dává výchovnému působení rámec a směr. Všestranné formování člověka vychází z potřeby jeho harmonického rozvoje jak po stránce duševní, rozumové i volní, tak fyzické. Adaptační charakter výchovy znamená orientaci výchovného procesu podle potřeb současnosti, aby se mohl člověk ve společnosti uplatnit. Grecmanová aj. (1999) dále uvádí, že anticipace ve výchově je předvídáním vývoje lidského poznání a kvalit, které je nutné u člověka

rozvinout, aby obstál ve společnosti nejen dnes, ale i v budoucnosti. Anticipace souvisí s jedním z cílů školní docházky – vychovat dítě pro budoucnost. Člověk je vystavený ve společnosti výchovnému působení trvale, nepřetržitě, stále – to znamená podle Grecmanové aj. (1999) permanentně. Výchova je závažná specificky lidská činnost, která se dá efektivně uskutečňovat pouze tehdy, jsou-li vytvořené důležité podmínky - opravdovost a upřímnost na straně vychovatele, důvěra ve vychovávaného, uznání jeho pocitů a jeho respektování a vcítění se do osobnosti vychovávaného.

Grecmanová aj. (1999) hovoří o **individuální** a **sociální funkci** výchovy. „*Výchovou se člověk stává schopným žít podle přirozeného předpokladu, čímž se naplňuje individuální význam výchovy, který spatřujeme v úsilí o osobní rozvoj, prospěch a uplatnění jedince*“ (Grecmanová aj., 1999, s. 42). „*Výchova připravuje jedince pro plnění společenských úkolů a pro jeho zapojení do společnosti a tak ovlivňuje celkový charakter společnosti*“ (Grecmanová aj., 1999, s. 43).

Význam výchovného vlivu jednak na mladou generaci, ale i na dospělé je bezesporný. Podle mého názoru má na výchovu jedince vliv nejen působení rodiny⁹ a školy, ale také ostatní aktivity a činnosti v dalším životě. Z tohoto důvodu jsou důležité právě akce města zaměřené na oblast výchovy.

3.2 Vzdělávání

Vedle výchovy má na člověka značný vliv i vzdělávání. Podle Ivety Bednaříkové (2006) **výchova** utváří osobnost, působí především na city a vůli, vytváří charakter člověka, naopak **vzdělávání** dotváří osobnost prostřednictvím přenášení informací, dovedností, návyků, kultury a vytváří vzdělanost.

„*Vzdělávání může být považováno za proces získávání a rozvoje vědomostí, intelektových schopností a praktických dovedností, rozvoje rozumové stránky osobnosti, jejího myšlení a paměti*“ (Kantorová aj., 2008, s. 89).

Podle Kantorové aj. (2008) lze vzdělávání také chápat jako proces všestranné humanizace a kultivace (enkulturace, socializace, personalizace) člověka. Enkulturační znamená osvojení kultury, hodnot a norem dané společnosti. Socializace znamená zespolečenšťování – začleňování, vrůstání do společnosti. Personalizace znamená rozvoj

⁹ Rodina tvoří intimní společenství s úzkými vzájemnými vztahy a umožňuje jednotlivým členům uspokojovat své potřeby. I v moderní společnosti zůstává rodina naprosto nezastupitelná jak pro výchovu dětí, tak pro život dospělé generace (Čížková-Šimíčková aj. 2008, s. 124).

osobnosti jako celistvé, integrované bytosti v souladu s přírodním i společenským prostředím. Kantorová aj. (2008) dále uvádí myšlenku Obsta (1994), že by bylo nesprávné chápat vzdělávání pouze jako školení intelektu nebo hromadění vědění, protože vzděláváním se rozumí trvalý proces, při kterém dochází k přípravě člověka pro jeho specificky lidské úlohy, které spočívají především v poznání a tvorbě nových hodnot, v kulturním a společensky žádoucím užívání těchto hodnot a v uvědomělém, angažovaném občanství v lidské společnosti. Konečným cílem vzdělávání je osobnost, v níž se podle Kantorové aj. (2008) slučuje svoboda individua s mravním řádem, který jednotlivce přesahuje.

Jestliže se v souvislosti se vzděláváním hovoří jako o trvalém procesu, nelze podle mého názoru spoléhat pouze na vzdělávání člověka ve školních institucích, ale důležité je právě i další následné formování člověka prostřednictvím vzdělávacích aktivit v oblasti zájmového, kulturního a komunálního vzdělávání. O těchto formách vzdělávání budu pojednávat v následující části této kapitoly.

3.3 Celoživotní vzdělávání a jeho formy

V posledních letech se stále více hovoří o hospodářské krizi nejen v České republice, ale také v Evropské unii a zdá se, že současný vývoj může vést až ke krizi celosvětové. Podle mého názoru tato okolnost spolu s rozvojem techniky a informačních technologií klade větší nároky na vzdělanost dospělých lidí. Z tohoto důvodu je nutné, aby se člověk vzdělával po celý život.

Realizace celoživotního vzdělávání probíhá prostřednictvím vzdělávání **formálního**, **neformálního** a **informálního**, jak uvádí například Bednaříková (2006). Celoživotní vzdělávání umožňuje člověku získat kvalifikace a kompetence různými cestami a kdykoli během života.

Formální vzdělávání se podle Bednaříkové (2006) uskutečňuje ve vzdělávacích institucích. Nejtypičtějším z nich je systém základního, středního, odborného a vysokého školství. Absolvování těchto institucí je doloženo certifikátem – výučním listem, maturitním vysvědčením, vysokoškolským diplomem apod.

Neformální vzdělávání se realizuje mimo formální vzdělávací systém. Jedná se o soubor vzdělávacích aktivit zájmového a kulturního vzdělávání, firemního vzdělávání, komunálního vzdělávání. Patří sem různé kampaně – zdravotní, ekologické apod. Je zaměřeno na určité skupiny populace a mohou je organizovat některé instituce (např. podniky, kulturní

zařízení, nadace, kluby). Vzdělávání tohoto typu může být orientované do různých oblastí, např. ke zdravotní problematice, výpočetní technice, k umění. Nejznámější druhy tohoto vzdělávání jsou přednášky, kurzy, školení apod. Účelem neformálního vzdělávání je poznání, řešení potřeb a problémů účastníků, nikoliv formální kvalifikace (Bednaříková, 2006).

Informální vzdělávání (sebeučení) je neorganizované, nesystematické a institucionálně nekoordinované. Jedná se o získávání poznatků, dovedností, zkušeností postojů z každodenního života, z prostředí, z kontaktů s lidmi, z komunikace v rámci rodiny, s přáteli nebo kolegy. Uvedené dovednosti a schopnosti může člověk získat z práce nebo z činnosti, kterou se zabývá, ale i v rámci svého volného času, při cestování, sledování televize, rozhlasu, četbou, navštěvováním divadel, kin, různých kulturních akcí, výstav a koncertů (Bednaříková, 2006).

Lze souhlasit s názorem Ivety Bednaříkové (2006), že rozdělení vzdělávání na neformální a informální má své opodstatnění, ačkoli je mnohem důležitější, co člověk umí, zná a dovede, jak to využívá ve svém životě a v práci, než to jakou cestou tyto kompetence získal.

Významnou součástí celoživotního vzdělávání je vzdělávání dospělých¹⁰. Jedná se o vzdělávání dospělé populace, které podle Bednaříkové (2006) zahrnuje veškeré vzdělávací aktivity, realizované jako **školní vzdělávání dospělých**, jako **další vzdělávání** a **vzdělávání seniorů**. Jde tedy o vzdělávání osob, které ukončily školní příjmu na své budoucí povolání a vstoupily na trh práce.

Občas se můžeme ve společnosti setkat s projevy nepochopení ke vzdělávání dospělých, zejména seniorů. Někteří z nás to mohou považovat za zbytečné. Položila jsem si sama otázku, jaký význam a účel má vzdělávání dospělých? Bednaříková (2006) má na tuto otázku jasnou odpověď. Smyslem vzdělávání dospělých v současnosti je především **druhá vzdělávací šance** pro lidi, kteří z různých důvodů nezískali vzdělání podle svých potřeb, anebo o něj dříve nejevili zájem. Dalším důvodem je získání odborného vzdělávání a **zvyšování kvalifikace**. Ze společenského pohledu jde o rozvoj předpokladů plnit **sociální role** v rodině, sociálním a občanském životě. Vzdělávání dospělých může být i důležitou **zdravotní prevencí** (kouření). Z hlediska jednotlivce vzdělávání dospělých zabezpečuje **osobnostní rozvoj** se zaměřením na individuální zájmy, potřeby a efektivní využívání

¹⁰ Za dospělého člověka můžeme považovat jedince, který dosáhl biologické, psychické, ale zejména sociálně-ekonomické zralosti. To znamená, že půjde o člověka samostatně ekonomicky činného nebo ekonomicky nezávislého (např. na rodičích), o člověka, který vstoupil po ukončení počátečního vzdělávání na trh práce (nebo do domácnosti) (Bednaříková, 2006, s. 17).

volného času. Bednaříková (2006) neopomíná ani tolik důležité upevňování **sociálního citění**, solidarity a dalších etických hodnot.

Bohužel je nutné uvést, že komplexně koncipovaná právní norma stanovující poslání, funkce, organizaci, řízení a financování vzdělávání dospělých v současné době v České republice neexistuje. Zákon o vzdělávání dospělých nebyl dosud přijat. Ztotožňuji se s názorem Bednaříkové (2006), že současná situace ve vzdělávání dospělých u nás vyžaduje zcela jednoznačně systémovou změnu, protože vzdělávací soustava jako celek a vzdělávání dospělých by mělo směřovat ke sjednocení se vzdělávacími systémy Evropské unie.

3.4 Vzdělávací aktivity města

Předškolní výchova je ve městě zajišťována prostřednictvím mateřských škol, jejichž zřizovatelem je město Prostějov. Jedná se o 18 zařízení s kapacitou asi 1350 dětí. Povinnou školní docházku město jako zřizovatel zajišťuje prostřednictvím 9 základních škol s celkovou kapacitou asi 5 350 žáků. Tyto údaje jsem získala z interních materiálů odboru školství a kultury Městského úřadu v Prostějově, které mi poskytl vedoucí tohoto odboru PaedDr. František Říha. Zřizovatelem většiny středních škol je Krajský úřad Olomouckého kraje. Uvedené typy zařízení plní funkci **formálního vzdělávání**.

Mezi důležité vzdělávací aktivity **neformálního vzdělávání** města patří činnost kulturního klubu DUHA, který je součástí odboru školství a kultury Magistrátu města Prostějova. Tento klub zabezpečuje akce pro širokou veřejnost. Jedná se například o kulturní programy pro děti, dále o vzdělávací a společenské akce pro dospělé, ale také o aktivity pro seniory. Uvedu některé konkrétní programy:

- 18. ledna 2012 - divadelní představení s názvem „Nosáčkova dobrodružství – Pinocchio“, určené pro děti předškolního věku
- 19. ledna 2012 - vzdělávací akce „První pomoc opravdu pro každého!“, určená veřejnosti bez rozdílu věku
- 15. března 2012 – přednáška na téma „Pražský orloj“, určená zejména pro seniory
- 17. května 2012 – přednáška na téma „FAIR TRADE – podpora producentů v rozvojových zemích“, určená pro širší veřejnost, pojednávající o způsobu obživy v rozvojových zemích
- 12. června 2012 – 16. června 2012 – „Wolkrův Prostějov“ – 55. celostátní přehlídka uměleckého přednesu a divadel poezie

- 21. června 2012 – vzdělávací akce „Procházka botanicou zahradou – s průvodcem“, určená zejména pro seniory.

Informace o všech programech jsou dostupné v Radničních listech a dále na internetových stránkách Kulturního klubu DUHA¹¹. Tento klub také pořádá známé kulturní akce – Prostějovské léto, Hanácké slavnosti a již zmiňovaný Wolkrův Prostějov.

Neméně významné činnosti v oblasti neformálního vzdělávání jsou aktivity města, uskutečňované prostřednictvím Městské knihovny Prostějov. Zřizovatelem knihovny je město Prostějov. Hlavní náplní této organizace je pochopitelně půjčování knih a časopisů. Dále mohou občané využívat čítárny a studovny. S činností knihovny je spojeno také mnoho vzdělávacích a poznávacích akcí, které probíhají formou přednášek, poradenství, výstav a tematických večerů. V březnu 2012 vyhlásila Městská knihovna Prostějov ve spolupráci s Knihovnou města Olomouce a s Knihovnou Kroměřížská I. ročník amatérské soutěže v oboru literárních prací. Jedná se o soutěž v kategorii „drobný literární útvar – poezie“. Soutěže se může zúčastnit každý autor starší 18 let. Činnost městské knihovny je pro obyvatele města důležitá, umožňuje jim získat větší kulturní rozhled, vzdělávání v různých oblastech, zázemí pro samostudium a navíc je důležitým zdrojem aktuálních informací.

Do oblasti neformálního vzdělávání bych také zařadila „Projekt Prostějov - Zdravé město“. Zdravé město je prestižní označení měst zapojených do celosvětového hnutí za veřejné zdraví na místní úrovni. Zastupitelstvo města Prostějova schválilo Deklaraci Projektu Prostějov – Zdravé město na svém řádném zasedání dne 27.9.2001. V rámci tohoto projektu jsou každoročně pořádány následující kampaně: „Den Země“¹², „Jarní dny zdraví“, „Den bez aut“¹³. V rámci těchto kampaní dochází podle mého názoru k neformálnímu vzdělávání občanů. Typickým příkladem je kampaň „Jarní dny zdraví“, jejímž cílem je získávání vědomostí a dovedností z oblasti prevence zdraví a zdravého životního stylu. Informace jsou občanům předávány od pracovníků Krajské hygienické stanice Olomouc, Zdravotní pojišťovny Metal Aliance a studentů Střední zdravotnické školy Prostějov.

Na neformálním vzdělávání obyvatel města se podílí i městská policie, zejména skupina prevence. Tato skupina pořádá pro širokou veřejnost besedy, které jsou přizpůsobeny věku zúčastněných. Témata besed jsou zaměřena na přiblížení práce městské policie, na

¹¹ Kulturní klub DUHA (<http://www.mestopv.cz/cz/duha>).

¹² 22. duben je od roku 1970 vyhlášen Dnem Země. V tento den nebo dnech kolem tohoto data probíhají po celém světě nejrůznější akce oslavující planetu Zemi (<http://www.mestopv.cz/cz/obcan/zdrave-mesto-prostějov/den-zeme/>).

¹³ 22. září - Evropský den bez aut. Vznikl v roce 2001 jako iniciativa Evropské komisařky pro životní prostředí Margot Walströmové. Hlavním cílem je omezit automobilovou dopravu v některých částech města, podpořit využívání udržitelných způsobů dopravy (<http://www.mestopv.cz/cz/obcan/zdrave-mesto-prostějov/den-bez-aut/>).

právní vědomí obyvatel, na jejich osobní bezpečnost a na bezpečnost v dopravě. Besedy¹⁴ probíhají v mateřských školách, základních školách, středních školách a domovech mládeže. Skupina prevence nezapomíná ani na širokou veřejnost včetně seniorů.

3.5 Informační zdroje využívané městem

Významnou roli v každodenním životě lidí sehraávají informace. Mezi nejnámější informační zdroje patří všeobecně rozhlas, tisk, televize a internet. Město Prostějov má své internetové stránky www.mestopv.cz, jejichž prostřednictvím mají obyvatelé města možnost se seznámit s aktuálními informacemi z oblasti kulturního a sportovního dění, dále jsou informováni o připravovaných a probíhajících aktivitách města v oblasti ekonomiky, infrastruktury, sociálního prostředí a životního prostředí. Internetové stránky slouží současně jako návod pro občany, kteří se obracejí s různými žádostmi a požadavky na příslušné odbory úřadu, ale i na možnosti případných kontaktů s vedením města.

Dalším z informačních zdrojů města Prostějova jsou Radniční listy. Jedná se o noviny, které vychází jednou za měsíc a pro město Prostějov je vydává společnost Haná Press, s.r.o., Prostějov, Olomoucká 10. Občanům jsou bezplatně distribuovány do místa bydliště. Obsahem Radničních listů jsou informace o pracovní činnosti úřadu, stavebních a dopravních záměrech na území města, nabídce kulturních a společenských akcí. Jsou zde konkrétně uváděny termíny pořádání akcí kulturního klubu DUHA, městské knihovny, dále aktivity v rámci Projektu Prostějov – Zdravé město, informace o sportovním dění a veškerá sdělení o dění ve městě.

V souvislosti s informovaností občanů bych chtěla ještě zmínit další tři zdroje, které se významně podílejí na seznamování občanů s děním na regionální úrovni. Prvním z nich je Prostějovský deník. Jsou to noviny, které vychází každý všední den a v sobotu. Popisují aktuální zprávy o městě, ale také informují o dění v rámci celého okresu Prostějov.

Druhým informačním zdrojem je Prostějovský večerník. Je to společenský týdeník Prostějovska. V papírové podobě vychází v pondělí, na internetu¹⁵ obvykle až koncem týden. Tento týdeník se do povědomí obyvatel města Prostějova zapsal zejména tím, že prezentuje zprávy z policejního prostředí. Jedná se zejména o dopravní nehody, kriminalitu a veřejný pořádek. Pochopitelně informuje občany i o dalším dění ve městě. Občané zde mají možnost prezentovat svoje názory a postoje k problematice života ve městě.

¹⁴ (http://www.mestopv.cz/cz/obcan/mestska-police-prostejov/prevence_kriminality/besedy.html).

¹⁵ (<http://www.vecernikpv.cz/>).

Třetím zdrojem jsou internetové noviny iProstějov.cz¹⁶. Jde o regionální zpravodajský portál Prostějovska. Cílem těchto novin je přinášet aktuální, pestré a zajímavé informace z regionu. Noviny jsou otevřené podnětům a připomínkám ze strany čtenářů.

¹⁶ (<http://www.iprostejov.cz/>)

4 Bezpečnost a veřejný pořádek v Prostějově

Jak bylo uvedeno výše, města se vyznačují slabší sociální kontrolou a s tím souvisí pocit bezpečí a jeho vnímání v prostředí města. Anthony Giddens (1998, s. 85) uvádí, že bezpečí je spojeno s důvěřivostí, kterou má většina lidí v trvalost své vlastní identity a ve stálost sociálního a materiálního prostředí svého jednání. Giddens (1998, s. 85) pokračuje *„Pocit spolehlivosti osob a věcí, tak klíčový pro pojem důvěry, je základem pocitů ontologického bezpečí.“* Podle Giddense pocit bezpečí máme tehdy, jestliže můžeme důvěřovat okolnímu světu, v němž žijeme, a to buď na základě tradic, expertních systémů či abstraktních systémů. *„Důvěra může být definována jako důvěřivost ve spolehlivost osoby nebo systému týkající se určitého souboru výsledků nebo událostí, zatímco důvěřivost vyjadřuje víru v poctivost nebo lásku druhého či v přesnost abstraktních principů (technických znalostí)“* (Giddens, 1998, s. 37).

Propojíme-li město a bezpečí, případně důvěru, objeví se nám v dnešní společnosti, která může být stále označována za moderní, jako abstraktní systémy koncepce bezpečného města, strategického rozvoje města včetně dobrého osvětlení a informovanosti obyvatel o jejich právech a povinnostech občana apod. V případě expertních systémů, jež v moderní společnosti podporují pocit bezpečí a důvěry pak můžeme zařadit Policii ČR, městskou policii, ale i systémy jim pomáhající, jako je kamerový systém, rozmístění jejich služeben, existence linky bezpečí a linky tísňového volání.

V souvislosti s výše uvedenými specifiky města a bezpečnosti, jež je závislá na řadě systémů, zužujeme problematiku na konkrétní město, a to na město Prostějov. Vycházíme ze stručné historie a současnosti města Prostějova, struktury obyvatel a popisu bezpečnostní situace z hlediska Policie ČR a Městské policie. Uvedu konkrétní údaje o činnosti Policie ČR a také městské policie. Činnost těchto složek je totiž důležitá pro zajištění bezpečnosti obyvatel města a následně také ovlivňuje samotnou spokojenost občanů. Problematika bezpečnosti a veřejného pořádku je dokumentována z analýz Policie ČR, Obvodního oddělení v Prostějově a Městské policie v Prostějově. Veřejný pořádek je podle Zdeňka Červeného a Václava Šlaufa (2007) pojmem, který není definován. V obecném smyslu představuje souhrn pravidel chování na veřejnosti. *„Tento souhrn tvoří jednak pravidla obsažená v právních normách, jednak pravidla chování, která nejsou právně vyjádřena, ale jejichž zachování je podle obecného názoru a přesvědčení nezbytnou podmínkou klidného*

a spořádaného společenského soužití a ve veřejném zájmu“ (Červený, Šlauf, 2007, s. 107).
Prezentovaná data pochází z rozhovorů s policisty.

4.1 Analýza bezpečnosti a veřejného pořádku v Prostějově: Policie ČR

Podklady pro vyhodnocení situace v této oblasti byly získány ve spolupráci s Obvodním oddělením Policie České republiky Prostějov (dále jen OO PČR Prostějov). Vycházela jsem ze statistických údajů, které mi poskytl vedoucí OO PČR Prostějov npor. Mgr. Jiří Grulich.

Prostředí pro páchaní kriminality¹⁷ nedoznalo oproti roku 2010 zásadních změn. Jedná se zejména o kriminogenní faktory – tedy o faktory, které usnadňují nebo podporují páchaní trestných činů. Jde zejména o negativní rodinné vlivy, závadové party spojené s drogami a alkoholismem, problém trávení volného času. Jde také o nezaměstnanost a současný stav ve společnosti. Rodiče tráví více času v práci a na výchovu dětí nezbývá potřebný čas. Chybí kontrola volnočasových aktivit dětí a mládeže. Jedinci jsou významně ovlivňováni vrstevníky z delikventních skupin. Svůj vliv sehrává také působení televize, internetu a jiných technických vymožeností současnosti. Nezanedbatelnou roli má také negativní působení politiky, lhostejnost a prohlubující se rozdíly mezi jednotlivými sociálními skupinami. Ke kriminogenním faktorům se řadí i lhostejnost obyvatel v sídlištních aglomeracích k páchaní trestné činnosti a obava svědků z následné agresivity pachatelů.

Následující tabulka 4 ukazuje počet spáchaných trestných činů v jednotlivých měsících roku 2010 a 2011. V roce 2010 bylo spácháno celkem 1972 trestných činů a v roce 2011 celkem 2380 trestných činů. Z tabulky je zřejmé, že v každém měsíci roku 2011 dochází k většímu počtu trestných činů v porovnání s rokem 2010.

Tabulka 4: Počet trestných činů v Prostějově za rok 2010 a 2011 v jednotlivých měsících

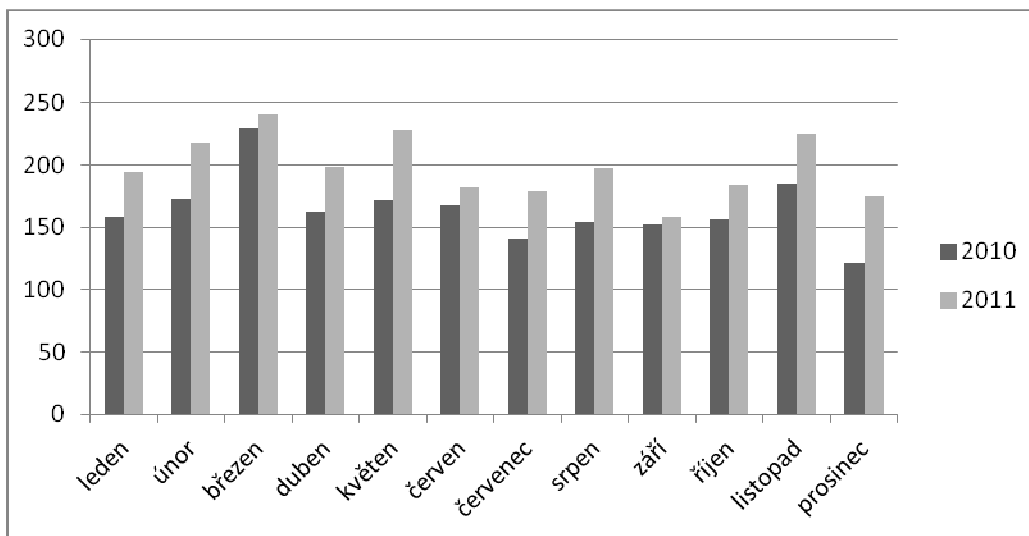
měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2010	158	173	229	163	172	168	141	154	152	156	185	121
2011	194	218	241	199	228	182	179	197	158	184	225	175

Zdroj: Grulich, interní materiály Policie ČR, Prostějov, 30. 1. 2012)

¹⁷ Kriminalita – zločinnost, souhrn trestné činnosti za určité období, v určité oblasti (Petráčková, Kraus za kol. 1995, s. 431).

Ř

Graf 2 : Počet trestných činů v Prostějově za rok 2010 a 2011 po měsících

Zdroj: Grulich, interní materiály Policie ČR, Prostějov, 30. 1. 2012

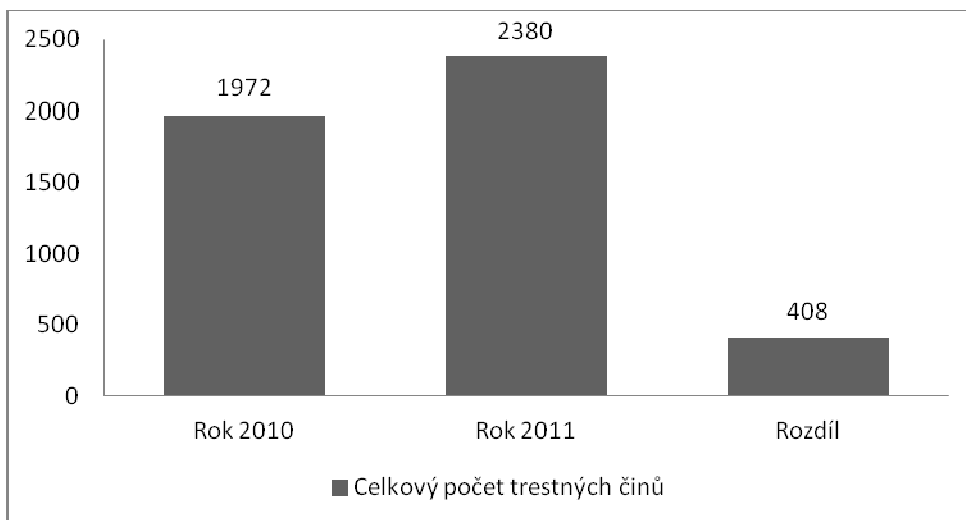
Celkový počet trestných činů v Prostějově za roky 2010 a 2011 ukazuje následující tabulka 5 a graf 3.

Tabulka 5: Celkový počet trestných činů v Prostějově za rok 2010 a 2011

Rok	2010	2011	Rozdíl
Celkový počet TČ	1972	2380	+ 408

Zdroj: Grulich, interní materiály Policie ČR, Prostějov, 30. 1. 2012)

Graf 3 : Celkový počet trestných činů v Prostějově za rok 2010 a 2011

Zdroj: Grulich, interní materiály Policie ČR, Prostějov, 30. 1. 2012

Z uvedených údajů vyplývá, že v roce 2011 došlo **k nárůstu trestné činnosti o 408 trestných činů**. Pachatelé trestných činů pocházejí ze všech sociálních skupin obyvatelstva. Jednodušších forem trestné činnosti se dopouští jednak osoby netrestané, ale i osoby s kriminální minulostí. Majetkovou trestnou činnost páchají převážně osoby s kriminální minulostí, s nižším stupněm dosaženého vzdělání, především z řad nezaměstnaných, kteří jsou závislí na sociálních dávkách. Závažnější a rozsáhlejší trestnou činnost hospodářského charakteru páchají osoby s vyšším vzděláním, zejména z podnikatelské sféry, které mají možnost využívat interní informace o hospodaření těchto subjektů. Trestné činnosti se pachatelé stále méně dopouštějí jednotlivě. Více se objevují **organizované formy kriminality** s hierarchickým uspořádáním a rozdělením funkcí. Ze strany nezletilých a mladistvých jsou páchány nejčastěji trestné činy majetkového charakteru. Celkový počet zjištěných pachatelů za rok 2011 byl 914 (v roce 2010 to bylo 839 pachatelů). Recidivisty bylo spácháno 233 trestných činů, osobami nezletilými 10 skutků a osobami mladistvými 49 skutků (u nezletilých a mladistvých se jejich jednání nenazývá trestným činem, ale proviněním).

Oběťmi trestných činů se stávají všechny věkové skupiny. **V zájmu pozornosti pachatelů jsou v poslední době zejména senioři**. Pachatelé zneužívají jejich zdravotní stav, špatnou orientaci a důvěřivost. Generace současných seniorů si velice často ponechává doma finanční hotovost. Tato skutečnost je lákadlem pro podvodníky, kteří je oslovují pod různými záminkami – prodej zboží, kontrola plynoměrů, fiktivní výhry apod. a následně je okradou. U loupežných přepadení se stávají oběťmi osoby podnapilé a mladistvé, kterým pachatelé odcizují zejména mobilní telefony a finanční obnosy.

Většinu obyvatel města Prostějova určitě zajímají údaje, které se týkají **násilné trestné činnosti**. V roce 2011 došlo k nárůstu skutků o 26 případů. Celkem napadlo 170 trestných činů, z toho bylo 125 případů objasněno, což činí objasněnost 75,88%. U loupežných přepadení došlo k poklesu o jeden případ. Celkem bylo spácháno **39 loupeží**, z nichž bylo 21 objasněno. Objasněnost je zde 53,85 %. Co se týká trestného činu znásilnění, došlo k 4 případům. Všechny tyto případy byly objasněny.

S činností Policie České republiky na území města Prostějova jsou občané seznamováni prostřednictvím regionálního tisku, Radničních listů vydávaných městem Prostějovem a internetových zdrojů. Další možností seznámení jsou pravidelné zprávy o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území Územního odboru Prostějov. Práce Policie České republiky má velký význam pro občany města, pro jejich bezpečnost a spokojenost. V poslední době zaznamenala Policie České republiky řadu

významných úspěchů v souvislosti s odhalením pachatelů krádeží motorových vozidel, barevných kovů a také došlo k odhalení pachatele vraždy. Veřejnost tyto okolnosti citlivě vnímá. Mají vliv na postoj obyvatel města Prostějova k Policii ČR.

4.2 Analýza bezpečnosti a veřejného pořádku v Prostějově: Městská policie Prostějov

Informace pro vyhodnocení situace byly získány ve spolupráci s Městskou policií Prostějov (dále jen MP PV). Vycházela jsem ze statistických údajů, které mi poskytl ředitel MP PV Mgr. Jan Nagy.

Strážníci MP PV zajišťují místní záležitosti veřejného pořádku. Občané se na ně obracují se žádostí o pomoc v oblasti veřejného pořádku, občanského soužití, rušení nočního klidu, dále v oblasti dopravních přestupků a případně i podezření z trestných činů. Trestné činy jsou předávány Policii České republiky. Takových případů předali strážníci celkem 150, podobně jako v roce 2010. K úspěchům MP PV patří zadržení 66 osob podezřelých z trestného činu, dále zadržení 40 osob, po kterých bylo vyhlášeno pátrání a vypátrání 3 odcizených vozidel.

V průběhu roku **2011** bylo nutné reagovat na **zvýšenou četnost protiprávního jednání** v některých oblastech - zejména v **oblasti krádeží a veřejného pořádku**. Jednalo se zejména o krádeže železného šrotu, odcizení elektroinstalací z osvětlení, poškozování věcí na městském hřbitově. Celkem bylo vyřešeno 650 majetkových přestupků. Dále došlo ke zvýšení četnosti narušování nočního klidu, zejména v souvislosti s provozem některých restaurací. Jednalo se především o centrum města, Plumlovskou a Tylovu ulici. Často byla porušována obecně závazná vyhláška č. 10 o zákazu požívání alkoholických nápojů na veřejném prostranství, zejména ze strany bezdomovců. Celkem bylo řešeno 144 takových případů.

Pokud se týká celkového počtu vyřešených přestupků v roce 2011, jedná se celkem o **8 029 přestupků**, z toho téměř 6000 přestupků dopravních. Strážníky MP PV bylo zadrženo 11 řidičů pod vlivem alkoholu. V roce 2011 bylo v blokovém řízení vybráno 836 000 Kč, což je o 12% méně než v roce 2010. Podstatou činnosti městské policie však není objem vybraných pokut, ale sjednání veřejného pořádku, odstranění protiprávního stavu a vytvoření bezpečného prostředí pro všechny obyvatele města. Městská policie má dostatek prostředků

k tomu, aby tento zásadní úkol byl splněn a to zejména společně s Policií České republiky, ale i s dalšími subjekty na úseku veřejného pořádku.

V roce 2011 přijala městská policie na linku 156 celkem **21 788 volání** (v průměru 32,3 denně). Ne na všechny případy se vysílá hlídka – 4334 případů (průměr 12 denně).

Některé události zajistí strážníci městské policie v přímém výkonu služby a musí na ně reagovat bezprostředně. Jde o podezřelé chování osob, oznámení drobné krádeže, narušování občanského soužití, rušení nočního klidu, chování bezdomovců. V přímém výkonu služby bylo strážníky městské policie zjištěno celkem 2968 událostí. Některé oznámené věci, zejména trestné činy, spadají do kompetence státní policie a jsou proto bezprostředně předány těmto složkám. Podezření z trestného činu bylo předáno Policii České republiky celkem 150. V případech dopravních nehod na území města Prostějova strážníci městské policie dle potřeby zajišťují místo dopravní nehody, řídí provoz a podobně.

Co se týká celkového počtu zjištěných přestupků, tento od roku 2007 klesá. Z maximální hranice z roku 2007, kdy strážníci řešili 10959 přestupků, až po rok 2011, kdy bylo řešeno 8029 přestupků. Jde zejména o pokles přestupků v oblasti dopravy. Tento trend je však žádoucí, protože **hlavním úkolem městské policie je zajištění místních záležitostí veřejného pořádku, nikoliv doprava**. Následující tabulka 6 ukazuje jednotlivé druhy a počty přestupků v letech 2006 až 2011 řešené Městskou policií Prostějov.

Tabulka 6: Druhy a počty přestupků v Prostějově řešené MP PV v letech 2006-2011

ROK	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Podávání alkoholu	25	79	24	18	4	24
Městské vyhlášky	155	180	245	221	331	295
Občanské soužití	59	130	78	79	97	78
Veřejný pořádek	758	999	1017	1016	947	929
Proti majetku	455	363	421	444	540	650
Dopravní	8443	9139	7102	7334	6761	5935
CELKEM	9950	10959	8978	9158	8765	8029

Zdroj: Nagy, interní materiály Městské policie Prostějov, 16. 1. 2012

Důležitou součástí činnosti městské policie je zajištění **veřejného pořádku** ve městě. Strážníci městské policie řeší v této souvislosti přestupky v podobě rušení nočního klidu, veřejné pohoršení, znečištění veřejného prostranství, neoprávněný zábor, založení skladky atd. Zejména v letních měsících je fenoménem rušení nočního klidu. Jedná se hlavně

o lokality, kde se vyskytují bary a podobná zařízení. Problematickým lokalitám byla věnována zvýšená pozornost nočních hlídek a byla provedena opatření ke zlepšení stavu veřejného pořádku. Přítomností hlídek městské policie tak došlo k nápravě. Celkem byly v této oblasti stanoveny **tři úseky**, kterým je věnována pozornost:

1. ulice Wolkerova (v souvislosti s barem Fiesta), ulice Újezd, Olomoucká, Lužická (v souvislosti s barem Morava), náměstí Spojenců, ulice Barákova (v souvislosti s barem Apollo 13),
2. nám. E. Husserleho (v souvislosti s barem Casus), nám. T. G. Masaryka, ulice Mlýnská (v souvislosti s barem Ponorka), ulice Plumlovská (v souvislosti s barem Sedma a Brutus),
3. ulice Vodní, Kolářovy sady, Západní ulice (v souvislosti s přílehlými restauracemi Koliba a Luto).

K rušení nočního klidu¹⁸ dochází i v jiných lokalitách, převážně v důsledku odchodových tras osob v podnapilém stavu z uváděných barů, zejména se jedná o ulici Tylovu, nám. T. G. Masaryka a podobně. Přítomností hlídek městské policie se podařilo protiprávní činnost omezit. Pozitivní vliv mají také kontroly restaurací a barů. Při dokumentaci rušení nočního klidu je využíváno i orientační měření hlukoměrem. Celkem bylo v roce 2011 řešeno 173 takových případů, v předchozím roce jen 133 případů.

Následující tabulka 7 a graf 4 ukazují počet řešených přestupků proti **veřejnému pořádku** v Prostějově v letech 2005 až 2011 řešených MP PV. Je zřejmé, že do roku 2009 docházelo k prudkému nárůstu těchto přestupků, od roku 2009 do roku 2011 nastává mírný pokles v souvislosti s preventivním působením strážníků městské policie.

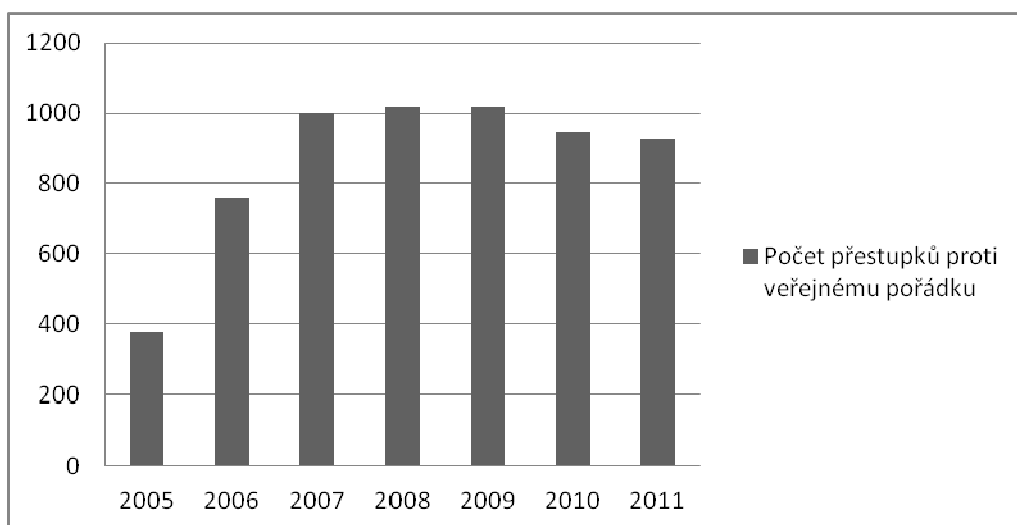
Tabulka 7: Počet přestupků proti veřejnému pořádku v letech 2005 - 2011

ROK	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Přestupky	377	758	999	1017	1018	947	929

Zdroj: Nagy, interní materiály Městské policie Prostějov, 16. 1. 2012

¹⁸ Za dobu nočního klidu prohlašovala vyhláška č. 13/1977 Sb. dobu od 22 hodin do 6 hodin. Po zrušení této vyhlášky se předpokládá, že doba nočního klidu je upravována obcemi v jimi vydávaných obecně závazných vyhláškách (Červený, Šlauf, 2007).

Graf 4 : Počet přestupků proti veřejnému pořádku v letech 2005 - 2011

Zdroj: Nagy, interní materiály Městské policie Prostějov, 16. 1. 2012

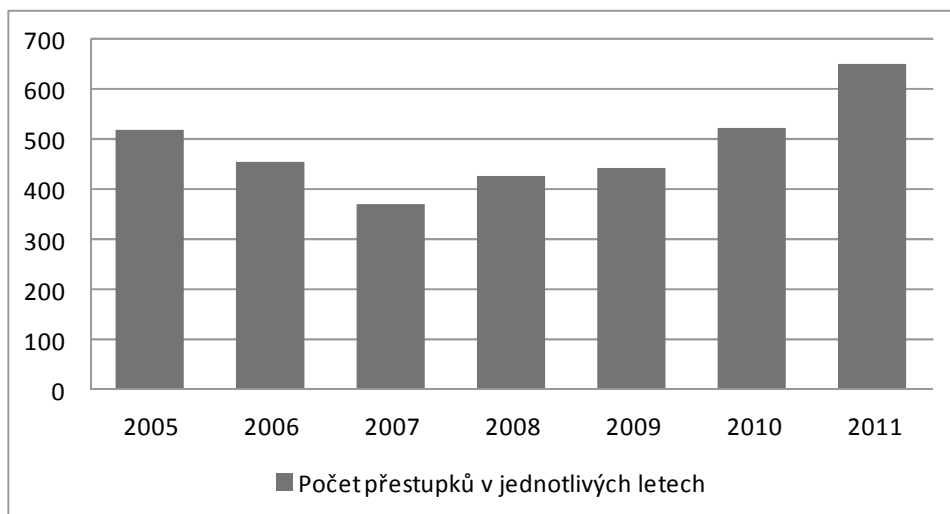
Následující tabulka 8 a graf 5 ukazují počet spáchaných **přestupků proti majetku** v letech 2005 až 2011. Z tabulky lze vyčíst, že od roku 2007 dochází k **neustálému nárůstu přestupků** v této oblasti. Rok 2011 evidentně dominuje.

Tabulka 8: Počet přestupků proti majetku v Prostějově v letech 2005 – 2011

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Počet přestupků	520	455	370	426	441	522	650

Zdroj: Nagy, interní materiály Městské policie Prostějov, 16. 1. 2012

Graf 5 : Počet přestupků proti majetku v Prostějově v letech 2005 – 2011

Zdroj: Nagy, interní materiály Městské policie Prostějov, 16. 1. 2012

Stav kriminality a veřejného pořádku je v popředí zájmu obyvatel města Prostějova. O situaci v této oblasti jsou **občané informováni průběžně** v regionálním tisku, na internetových stránkách města Prostějova, v Radničních listech vydávaných městským úřadem a ve Zprávě o činnosti Městské policie Prostějov, vydávané vždy počátkem následujícího roku.

Přítomnost policie v ulicích je žádanou službou občanům. Nezbytná je vyváženost a soulad preventivních opatření s represivními opatřeními. V případě porušení zákona musí policie provést zákrok. Přitom musí jednat slušně, ale důrazně. Občan musí mít jistotu, že policie vyřeší jeho problém v souladu se zákonem. **Činnost městské policie přispívá k celkové spokojenosti obyvatel a k rozvoji města.**

Z uvedených analýz bezpečnosti a veřejného pořádku vycházejících z údajů Policie ČR i Městské policie Prostějov vyplývá, že nárůst trestných činů i přestupků je identifikovatelný, ale má ve srovnání s předešlými lety kolísavou tendenci. Uvedené zjištění spíše přispívá k úvaze realizovat opětovně reprezentativní výzkumné šetření zaměřené na vnímání pocitu bezpečí občany města Prostějova. Získaná data budou v zápětí ověřeny vlastním výzkumným šetřením.

Jedním z cílů bakalářské práce je provést analýzu spokojenosti občanů města Prostějova v různých oblastech společenského života a dále analýzu jejich názorů na otázku, zda se cítí ve svém městě bezpečně. Některé výstupy z provedeného šetření budou porovnány s výsledky sociologického průzkumu firmy AUGUR Consulting s.r.o, Brno¹⁹, která zjišťovala názory občanů města Prostějova v září 2005. Zjištěné aktuální názory občanů na spokojenost se životem ve městě spojenou s otázkou bezpečnosti mohou být určitým návodem, jak řešit současné důležité problémy města. V tom spatřuji přínos mé práce.

4.3 Metoda realizovaného výzkumného šetření bezpečnosti a veřejného pořádku

Zkoumaný soubor tvořili obyvatelé města Prostějova starší osmnácti let bez rozdílů pohlaví. Samotný sběr dat probíhal jednak v centru města, ale také v okrajových částech města. Snažila jsem se o to, aby ve zkoumaném souboru byly zastoupeny všechny věkové kategorie obyvatel, proto jsem oslovila jak starší generaci, tak i mladé lidi. Ne vždy jsem se

¹⁹ AUGUR Consulting s.r.o., Brno - je českou agenturou, která svým klientům již 16 let nabízí komplexní služby v oblasti výzkumů veřejného mínění a výzkumů trhu s využitím všech známých i speciálních metodologických postupů (<http://www.augur-consulting.cz/>).

setkala s ochotou občanů při sběru dat, výběr souboru byl tedy částečně ovlivněn zájmem oslovených respondentů. Způsob sběru dat bude blíže vysvětlen v závěru této podkapitoly. Po ukončení šetření se mi podařilo zjistit názory 86 respondentů.

Informace k této problematice budu zjišťovat v dotazníkovém šetření, jímž získáme cenné názory veřejnosti vypovídající o stavu kriminality a veřejného pořádku ve městě. Pro zjišťování názorů občanů jsem použila metodu **dotazníku**. Tato metoda byla zvolena pro poměrně snadné získání velkého množství dat, potřebného k výzkumnému šetření (Chráska, 2007). „*Samotný dotazník je soustava předem připravených a pečlivě formulovaných otázek, které jsou promyšleně seřazeny a na které dotazovaný (respondent) odpovídá písemně*“ (Chráska, 2007. s. 163). Dotazník je možné respondentům²⁰ předat třemi způsoby: rozesláním poštou, osobně nebo prostřednictvím dalších osob. Nejvýhodnější, ale ne vždy proveditelné, je podle Miroslava Chrásky (2007) osobní předání dotazníků, po kterém bezprostředně následuje jejich vyplnění a vybrání zpět. Snažila jsem se postupovat podle tohoto návodu. Ve většině případů obyvatelé města dotazník vyplnili po mém poučení hned, ale setkala jsem se i s tím, že někteří respondenti neměli v dané chvíli čas a já jsem si musela domluvit vyzvednutí vyplněného dotazníku v jiném termínu.

Chráska (2007) uvádí, že pro úspěšné dotazníkové šetření je důležité, aby respondenti měli záruku, že dotazníkem zjištěné skutečnosti nebudou zneužity proti nim. Proto jsem pro získávání údajů a názorů použila anonymní dotazník.

V dotazníku byly použity následující typy otázek:

- a) **Uzavřené** – respondentovi dávají vždy určitý počet předem připravených odpovědí. Hlavní výhodou těchto otázek je to, že podstatně zjednodušují vyhodnocování odpovědí. Pokud lze na otázku dát jen dvě vzájemně se vylučující odpovědi (např. ano – ne), hovoříme o otázkách (položkách) dichotomických. U polynomických otázek se předpokládá více odpovědí než dvě. Tyto otázky je možno dále rozdělit na výběrové, výčtové a stupnicové (Chráska, 2007). Já jsem použila otázky polynomické výběrové a polynomické výčtové.
- b) **Polouzavřené** – jedná se vlastně o výběrové otázky (položky), kdy se respondentům předkládá několik odpovědí, z nich mají jednu vybrat. Abychom se vyhnuli nebezpečí, že neuvedeme některou možnou odpověď, použijeme i nabídky „jiná odpověď“. Tuto nabídku volí respondent v případě, kdy mu nevyhovuje žádná z navrhovaných odpovědí (Chráska, 2007).

²⁰ Respondent – osoba odpovídající v sociologickém výzkumu na otázky kladené v rozhovoru nebo v dotazníku, dotazovaný (Petráčková, Kraus za kol. 1995, s. 660).

Vzhledem k tomu, že mnou vytvořený dotazník byl určen pro širokou veřejnost bez rozdílu věku, pohlaví a sociálního postavení, snažila jsem se pokládat otázky jasné a srozumitelné.

Příprava dotazníku probíhala v měsíci únoru 2012. V průběhu uvedeného měsíce jsem vypracovala dotazník, který jsem v rámci provedení předvýzkumu osobně předala začátkem března 32 spolupracovníkům v zaměstnání. Respondenti odpovídali na deset připravených otázek. Chtěla jsem tím zmenšit riziko neúspěchu při vlastním dotazníkovém šetření, jak uvádí Chráska (2007). V souvislosti s reakcemi respondentů z mého blízkého pracovního okruhu jsem některé otázky pozměnila a celkový počet otázek jsem doplnila na 15.

Samotný sběr dat pomocí upraveného dotazníku proběhl v druhé polovině měsíce března 2012. Jak jsem již uvedla v úvodu této podkapitoly, dotazníkové šetření proběhlo jednak v centru města a také v jeho okrajových částech, abych vyjádřila názory občanů většího územního komplexu. Z celkového počtu 90 předaných dotazníků činila návratnost 95,6 %. Získala jsem názory 86 respondentů. Jelikož výzkum proběhl před legislativní změnou města Prostějova na statutární město, tak v dotaznících je používán termín městský úřad a ne magistrát města.

4.4 Analýza dat výzkumného šetření zaměřeného na bezpečnost v Prostějově

V této kapitole budu vyhodnocovat jednotlivé otázky, které byly v dotazníku použity. Otázky č. 1, 2 a 3 zjišťují pohlaví, věk a sociální postavení respondentů. Otázky č. 4, 5, 6, 7, 8 a 9 jsou zaměřeny na spokojenost občanů s životem ve městě spojeným s prací, vzděláváním a trávením volného času. Otázky č. 10, 11, 12, 13 a 14 zjišťují názory a pocity obyvatel města Prostějova v oblasti jejich vlastní bezpečnosti. V otázce č. 15 mají respondenti možnost vybrat, případně navrhnout určitá opatření ke zlepšení životních podmínek ve městě.

Otázka č. 1: Složení respondentů podle pohlaví

První otázka v dotazníku byla zaměřena na zjištění složení zúčastněných respondentů podle pohlaví. Na tuto otázku odpovědělo všech 86 dotazovaných. V následujících položkách již nebudu uvádět, kolik respondentů vyjádřilo svůj názor, tato okolnost je zřejmá z údajů uvedených v tabulce.

Zjištěná data jsou uvedena v tabulce 9 a grafu 6. Nejdříve je uváděna **absolutní četnost**²¹ a poté **relativní četnost**²².

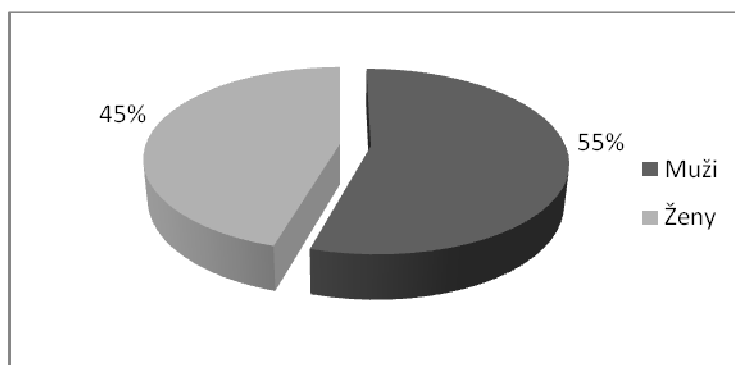
Tabulka 9 : Četnost mužů a žen v dotazníkovém šetření

Pohlaví	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Muži	47	54,7
Ženy	39	45,3
Celkem	86	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Pro větší přehlednost je možné relativní četnost vyjádřit v procentech (Chráška, 2007). Z uvedených dat v tabulce 9 vyplývá, že dotazníkového šetření se zúčastnilo 55 % mužů a 45 % žen. Uvedená procenta jsou znázorněna v následujícím grafu 6.

Graf 6 : Procentuální zastoupení mužů a žen v dotazníkovém šetření

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z grafu vyplývá, že dotazníkového šetření se zúčastnili muži i ženy. Mužů se tedy účastnilo o 10 % více než žen.

²¹ Absolutní četnost je počet respondentů, kteří dosáhli určitého výsledku v dotazníkovém šetření (Chráška, 2007).

²² Relativní četnost je podíl četnosti absolutní a celkové četnosti. Celková četnost je celkový počet respondentů (Chráška, 2007).

Otázka č. 2: Věkové zastoupení respondentů

Cílem otázky bylo zjistit věkové složení dotazovaných. Respondenti si mohli zvolit z následujících možností: a) 18–30 let, b) 31–45 let, c) 46–60 let, d) 61 a více. Zjištěná data jsou uvedena v následující tabulce 10 a grafu 7.

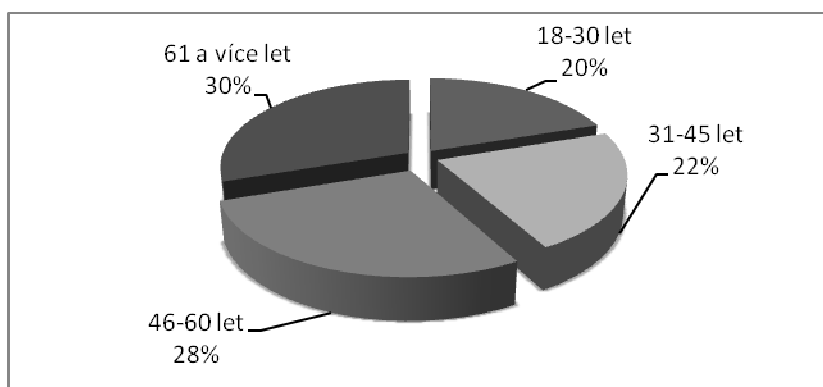
Tabulka 10 : Věkové zastoupení respondentů

Věk respondentů	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
18–30 let	17	19,8
31–45 let	19	22,1
46–60 let	24	27,9
61 a více let	26	30,2
Celkem	86	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z uvedených dat v tabulce 2 vyplývá, že největší zastoupení mezi respondenty má věková skupina 61 a více let. Zastoupení respondentů v procentech bylo následující: 18–30 let 20 %, 31–45 let 22 %, 46–60 let 28 %, 61 a více let 30 %. Následující graf 7 znázorňuje uvedená procenta respondentů podle věkových skupin.

Graf 7: Věkové zastoupení respondentů

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Otázka č. 3: Společenská aktivita respondentů

V této otázce byla zjišťována současná společenská aktivita dotazovaných. Uvádím nabídnuté možnosti respondentům: a) studující, b) zaměstnaný/á, c) nezaměstnaný/á, d) důchodce. Zjištěná data jsou uvedena v následující tabulce 11 a grafu 8.

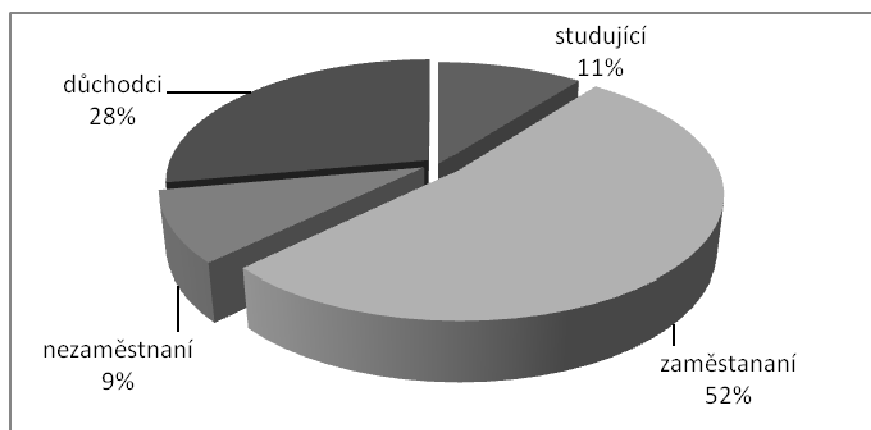
Tabulka 11: Společenská aktivita respondentů

Společenské postavení	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Studující	9	10,5
Zaměstnaný/á	45	52,3
Nezaměstnaný/á	8	9,3
důchodce	24	27,9
Celkem	86	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Ze zjištěných dat je zřejmé, že největší podíl mezi respondenty mají zaměstnaní v počtu 45. Početná se jeví také kategorie důchodců s hodnotou 24. Zastoupení dotazovaných v procentech bylo následující: a) studující 11 %, b) zaměstnaní 52 %, c) nezaměstnaní 9 %, d) důchodci 28 %. V následujícím grafu 8 je toto procentuální zastoupení vyjádřeno.

Graf 8: Společenská aktivita respondentů

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Otázka č. 4: Jak se cítíte ve své svém městě?

Záměrem této otázky bylo zjistit okolnost, jak se cítí obyvatelé města Prostějova ve svém městě. Dotazovaní měli možnost následujícího výběru odpovědí: a) velmi spokojen, b) spíše spokojen, c) spíše nespokojen, d) nespokojen. Zjištěná data jsou zaznamenána v následující tabulce 12 a následně znázorněna v grafu 9.

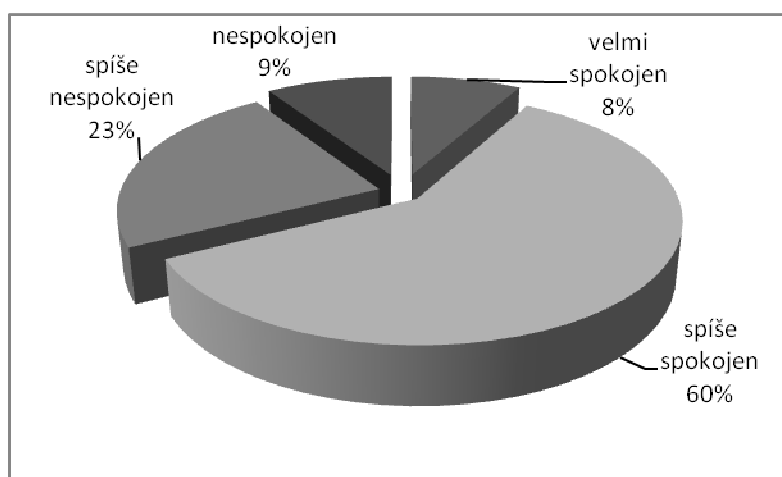
Tabulka12: Jak se respondenti ve městě cítí?

Hodnocení	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Velmi spokojen/a	7	8,1
Spíše spokojen/a	51	59,3
Spíše nespokojen/a	20	23,3
Nespokojen/a	8	9,3
Celkem	86	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z odpovědí dotazovaných bylo zjištěno, že 60 % obyvatel města Prostějova se cítí ve městě spíše spokojeno a dokonce 8 % respondentů se vyjádřilo tak, že jsou velmi spokojeni. Naopak 23 % dotázaných uvedlo, že se cítí spíše nespokojeni a 9 % respondentů se cítí velmi nespokojeni. Z analýzy vyplývá, že 68 % dotázaných se cítí v Prostějově spíše spokojeni nebo velmi spokojeni. Uváděná data jsou znázorněna v následujícím grafu.

Graf 9: Jak se respondenti ve městě cítí?

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Otázka č. 5: Vyjádřete svůj názor na problematiku zaměstnanosti a pracovních příležitostí.

Cílem této otázky bylo zjistit názor respondentů na možnosti pracovních příležitostí a s tím související problematiku zaměstnanosti obyvatel. Právě současná nezaměstnanost v Prostějově pohybující se kolem 10 % je jednou z negativních jevů současnosti města. Dotazovaní mohli vyjádřit svůj názor prostřednictvím následujících odpovědí: a) spokojen/a, b) částečně spokojen/a, c) spíše nespokojen/a, d) nespokojen/a. Jejich odpovědi jsou zaznamenány v následující tabulce 13.

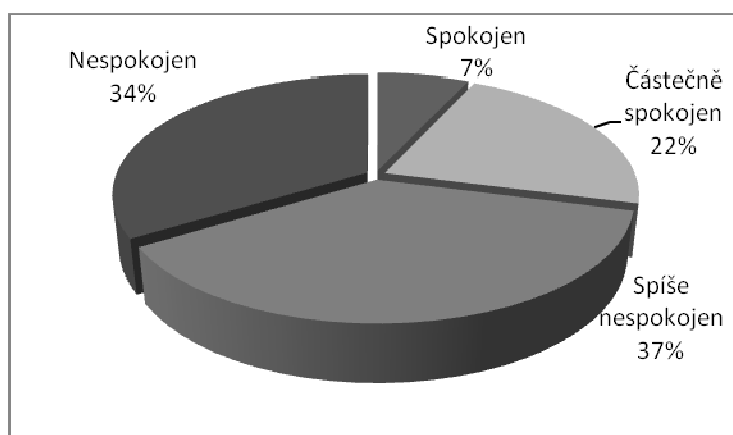
Tabulka 13: Názor respondentů na problematiku zaměstnanosti ve městě

Hodnocení	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Spokojen/a	6	7,0
Částečně spokojen/a	19	22,1
Spíše nespokojen/a	32	37,2
Nespokojen/a	29	33,7
Celkem	86	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z uvedených dat vyplývá, že 34 % dotazovaných je nespokojeno se současným stavem v problematice zaměstnanosti, 37 % dotazovaných je spíše nespokojeno, 21 % dotazovaných je částečně spokojeno se současným stavem v problematice zaměstnanosti a pouze 7 % je spokojeno se současnou situací. Následující graf 10 vyjadřuje převahu negativních názorů na tuto problematiku.

Graf 10: Názor respondentů na problematiku zaměstnanosti ve městě

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Otázka č. 6: Je podle Vás Městský úřad Prostějov úřadem dobré služby pro občany?

Cílem této otázky bylo zjistit názory respondentů na práci městského úřadu. Na otázku, zda městský úřad dobře pracuje, mohli dotazovaní odpovědět: a) ano, b) ne, c) částečně, uveďte proč. Na tuto otázku odpovědělo 84 respondentů, dva dotazovaní z neuvedených důvodů na tuto položku neodpověděli. Odpovědi respondentů jsou uvedeny v následující tabulce 14.

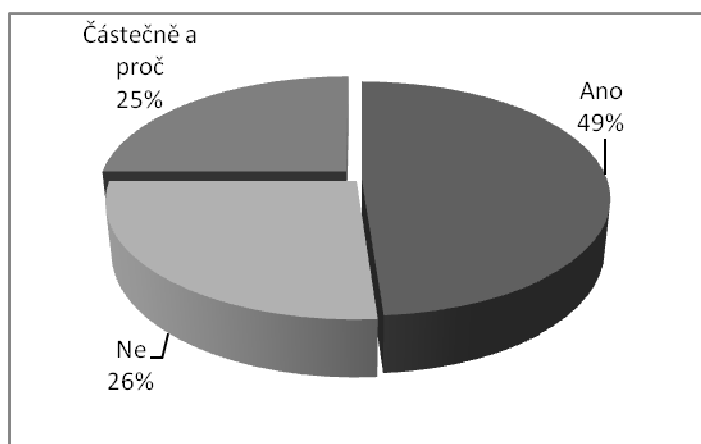
Tabulka 14: Názory respondentů na práci Městského úřadu Prostějov

Hodnocení	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano	41	48,8
Ne	22	26,2
Částečně a proč	21	25,0
Celkem	84	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z uvedených dat vyplývá, že **49 % dotazovaných odpovědělo** na otázku, zda městský úřad vykonává svoji práci dobře, **ano**. Dalších 26 % volilo odpověď ne. Zbývajících 25 % se domnívá, že v práci městského úřadu jsou rezervy. Někteří z těchto respondentů uvedli konkrétně, co se jim na práci úřadu nelíbí. Zajímavé názory budou prezentovány v podkapitole Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření. Následující graf názorně ukazuje zjištěná data v procentech.

Graf 11: Názory respondentů na práci Městského úřadu Prostějov

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Otázka č. 7: Které informační zdroje nejčastěji využíváte k získávání informací o dění ve městě?

Cílem této otázky bylo zjistit, které z informačních zdrojů jsou respondenty **nejčastěji** využívány k získávání informací o dění ve městě. Dotazovaným byly nabídnuty možnosti výběru nejnámějších informačních zdrojů: a) Radniční listy, b) internetové stránky města Prostějova, c) regionální noviny (Prostějovský večerník, Prostějovský deník), d) internetové noviny Prostějov.cz, e) jiný zdroj, uveď jaký. Odpovědi respondentů jsou uvedeny v následující tabulce 15.

Tabulka 15: Tabulka využívaných informačních zdrojů

INFORMAČNÍ ZDROJ	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Radniční noviny	18	20,9
Internetové stránky města	25	29,1
Regionální noviny	21	24,4
Internetové noviny PV	12	14,0
Jiný zdroj	10	11,6
Celkem	86	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z uvedených dat vyplývá, že nejčastěji využívaným informačním zdrojem jsou **internetové stránky města**, kterého využívá téměř 30 % dotazovaných. (přesné číslo je 29 %). Regionální noviny (Prostějovský večerník, Prostějovský deník) využívává jako

informační zdroj nejčastěji 24 % respondentů, Radniční noviny 21 % respondentů, Internetové noviny Prostějov.cz 14 % respondentů. Zbývajících 12 % respondentů uvedlo, že používá jiný informační zdroj, některé z nich budou uvedeny v podkapitole Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření.

Otázka č. 8: Považujete za dostačující aktivity města v oblasti organizování besed, přednášek, tematických večerů a kulturních akcí?

Cílem uvedené dotazníkové položky bylo zjistit názory respondentů na to, zda město v dostatečné míře zajišťuje aktivity v **oblasti neformálního a informálního vzdělávání**. Vzhledem k tomu, že všichni dotazovaní nemusí vědět, co se pod těmito pojmy rozumí, byly v otázce uvedeny určité typy společenských akcí, které jsou součástí těchto vzdělávání. Dotazovaní mohli vyjádřit svůj názor prostřednictvím následujících odpovědí: a) ano, b) ne, c) částečně – uveďte proč. Odpovědi respondentů jsou uvedeny v tabulce 16.

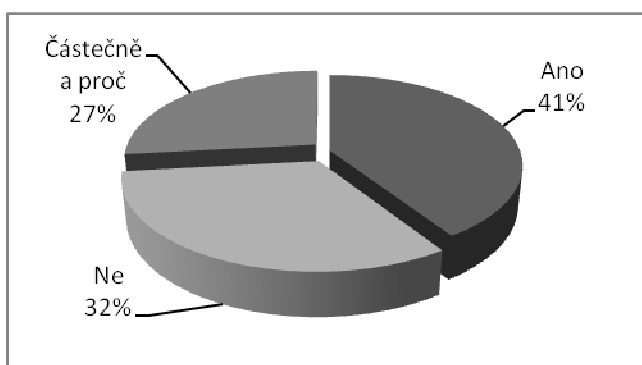
Tabulka 16: Považují respondenti za dostačující aktivity města v oblasti neformálního vzdělávání?

Hodnocení	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano	35	40,7
Ne	28	32,6
Částečně, uveďte proč	23	26,7
Celkem	86	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z uvedených dat vyplývá, že **41 % respondentů je s aktivitami města v uvedené oblasti spokojeno a zvolilo odpověď ano**, 32 % dotazovaných zvolilo odpověď ne, 27 % dotazovaných se domnívá, že v této oblasti má ještě město určité rezervy a zvolilo proto odpověď částečně. Některé z jejich názorů budou prezentovány v podkapitole Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření. V následujícím grafu 12 je procentuální zastoupení odpovědí znázorněno.

Graf 12: Považují respondenti za dostačující aktivity města v oblasti neformálního vzdělávání?

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Otázka č. 9: Nabízí město Prostějov pro své občany dostatek příležitostí pro aktivní trávení volného času?

V této otázce byla zjišťována **spokojenost** občanů s nabízenými příležitostmi ze strany města **k aktivnímu trávení volného času**. Dotazovaní měli možnost výběru ze čtyř uzavřených odpovědí: a) určitě dostatek, b) spíše dostatek, c) spíše nedostatek d) určitě nedostatek. Na tuto otázku odpovědělo 85 respondentů, jeden z dotazovaných na otázku neodpověděl. Zvolené odpovědi uvádí následující tabulka.

Tabulka 17: Názory respondentů na to, zda město nabízí dostatek volnočasových aktivit.

Hodnocení	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Určitě dostatek	13	15,3
Spíše dostatek	35	41,2
Spíše nedostatek	29	34,1
Určitě nedostatek	8	9,4
Celkem	85	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z uvedených dat vyplývá, že 15 % dotazovaných je přesvědčeno, že město nabízí dostatek příležitostí pro aktivní trávení volného času a zvolilo odpověď a) určitě dostatek, **41 % respondentů zvolilo odpověď spíše dostatek**. Nelze přehlédnout, že 34 % dotazovaných je přesvědčeno, že volnočasových aktivit je ve městě spíše nedostatek a 10 % dotazovaných zvolilo odpověď d) určitě nedostatek.

Otázka č. 10: Formulujte svůj názor na otázku bezpečnosti v Prostějově.

V uvedené položce bylo zjišťováno, zda se obyvatelé města cítí bezpečně nebo zda mají z hlediska své bezpečnosti určitý pocit ohrožení. Dotazovaní mohli zvolit ze čtyř nabízených odpovědí: a) cítím se naprosto bezpečně, b) přes určité výhrady se domnívám, že bezpečnost v Prostějově je na dobré úrovni, c) cítím se částečně v ohrožení, bezpečnostní situace by se měla zlepšit, d) cítím se jednoznačně v ohrožení, podle mě se obyvatelé města nemohou cítit bezpečně. Zvolené odpovědi jsou uvedeny v následující tabulce 18.

Tabulka 18: Cítí se respondenti ve městě bezpečně?

Hodnocení	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Naprosto bezpečně	5	5,8
Bezpečně s výhradami	33	38,4
Částečně v ohrožení	41	47,7
Jednoznačně v ohrožení	7	8,1
Celkem	86	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Ze získaných dotazníkových dat je zřejmé, že 48 % dotazovaných se cítí částečně ohroženo. Dalších 8 % dotazovaných se cítí jednoznačně v ohrožení, 38 % respondentů se domnívá, že přes určité výhrady je bezpečnost v Prostějově na dobré úrovni, dokonce 6 % respondentů se cítí ve městě naprosto bezpečně. Nelze opomenout okolnost, že celkem **56 % respondentů se cítí ve městě částečně nebo jednoznačně v ohrožení.**

Otázka č. 11: Které části města Prostějova považujete za nejméně bezpečné? (označte dvě z uváděných, případně napište jiné)

Prostřednictvím této otázky bylo zjišťováno, v které z uvedených lokalit se cítí respondenti nejvíce ohroženi kriminalitou. Dotazovaní měli možnost výběru z pěti navrhovaných uzavřených odpovědí a jedné otevřené odpovědi, kde mohli uvést jiné lokality, které považují za nebezpečné z hlediska kriminality. Označovali dvě odpovědi, proto se celkový počet odpovědí zdvojnásobil na 172. Dva respondenti zvolili jen jednu odpověď a

jeden respondent neodpověděl vůbec. **Proto celkový počet odpovědí činil 168.** Respondentům byly předloženy **následující možnosti odpovědí:** a) náměstí T. G. Masaryka, b) Husovo náměstí a přilehlé ulice, c) Smetanovy sady, d) Kolářovy sady, e) okrajové části města po setmění, f) ostatní, uveďte. Odpovědi respondentů jsou uvedeny v následující tabulce 19.

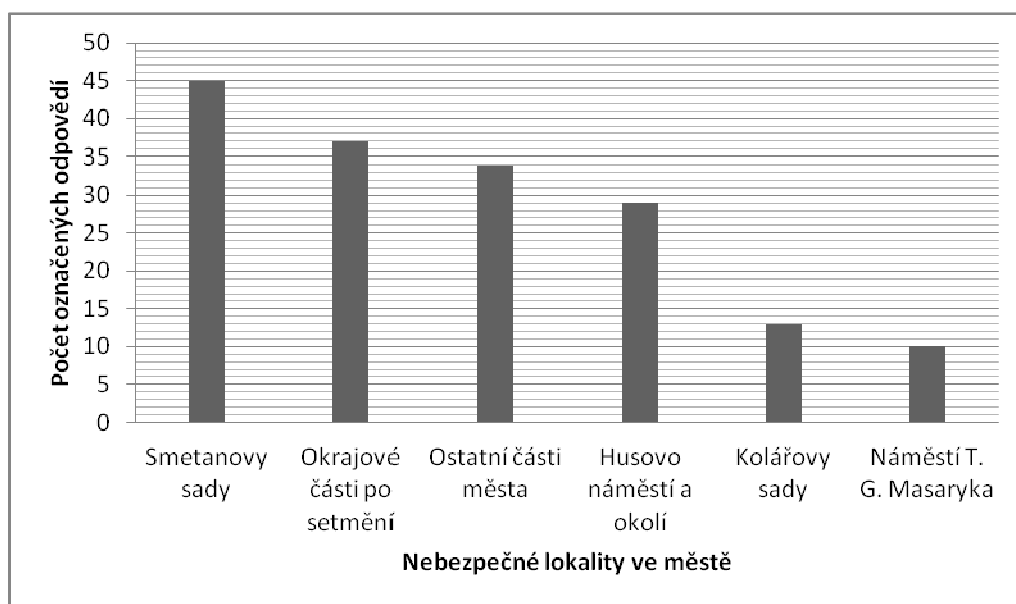
Tabulka 19 : Které části města považují respondenti za nejméně bezpečné?

Zvolená část města	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Náměstí T. G. Masaryka	10	5,9
Husovo náměstí a okolí	29	17,2
Smetanovy sady	45	26,8
Kolářovy sady	13	7,9
Okrajové části města po setmění	37	22,0
Ostatní, uveďte	34	20,2
Celkem	168	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z odpovědí dotazovaných vyplývá, že **nejvíce ohrožení se cítí ve Smetanových sadech (27 % odpovědí) a v okrajových částech města po setmění (22 % odpovědí).** Ostatní části města označilo 20 % odpovědí respondentů. Z této skupiny odpovědí budou nejpočetnější uváděné nebezpečné lokality prezentovány v podkapitole Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření. Husovo náměstí a jeho blízké okolí označilo 17 % odpovědí dotazovaných, Kolářovy sady 8 % odpovědí dotazovaných a náměstí T. G. Masaryka označilo jen 6 % odpovědí respondentů z celkového počtu 168 odpovědí. V následujícím grafu 13 je označení nebezpečných lokalit znázorněno.

Graf 13: Které části města považují respondenti za nejméně bezpečné?

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Otázka č. 12: Co podle Vás nejvíce ohrožuje bezpečnost v Prostějově?

Cílem této otázky bylo zjistit názory respondentů na to, co podle nich **nejvíce ohrožuje bezpečnost v Prostějově**. Dotazovaní mohli zvolit ze čtyř uzavřených odpovědí: a) častější užívání alkoholu a drog, b) násilná trestná činnost v ulicích c) vysoká intenzita provozu v silniční dopravě, d) narůstající problémy s nepřízpůsobivými občany. Za účelem objektivního zjištění všech názorů respondentů byla v dotazníku ještě doplněna otevřená odpověď e) jiné ohrožení, uveďte jaké. Odpovědi respondentů jsou uvedeny v následující tabulce 20.

Tabulka 20: Názory respondentů na to, co nejvíce ohrožuje bezpečnost ve městě

<i>Co nejvíce ohrožuje bezpečnost</i>	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Častější užívání alkoholu a drog	16	18,6
Násilná trestná činnost v ulicích	24	27,9
Vysoká intenzita provozu	12	14,0
Nepřízpůsobiví občané	19	22,1
Jiné ohrožení, uveďte jaké	15	17,4
Celkem	86	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z odpovědí dotazovaných je zřejmé, že **28 % respondentů považuje za největší ohrožení bezpečnosti ve městě násilnou trestnou činnost v ulicích**. Dalších 22 % respondentů vidí největší ohrožení ve městě v podobě **nepřizpůsobivých občanů**, 19 % dotazovaných je přesvědčeno, že největší ohrožení bezpečnosti představuje častější **užívání alkoholu a drog**, 17 %) respondentů zvolilo odpověď e) **jiné ohrožení** a uvedli, co považují za největší hrozbu. Nejpočetnější odpovědi budou prezentovány v podkapitole Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření. Jen 14 % respondentů považuje za největší ohrožení bezpečnosti ve městě vysokou intenzitu provozu v silniční dopravě.

Otázka č. 13: Jak jste spokojen/a s prací Policie ČR v oblasti zajištění bezpečnosti občanů v Prostějově?

Účelem otázky bylo zjistit spokojenost dotazovaných s prací policie ČR. K tomuto zjištění byly použity čtyři následující uzavřené odpovědi: a) naprosto spokojen/a, b) spíše spokojen/a, c) naprosto nespokojen/a, d) spíše nespokojen/a. Odpovědi respondentů jsou uvedeny v tabulce 21.

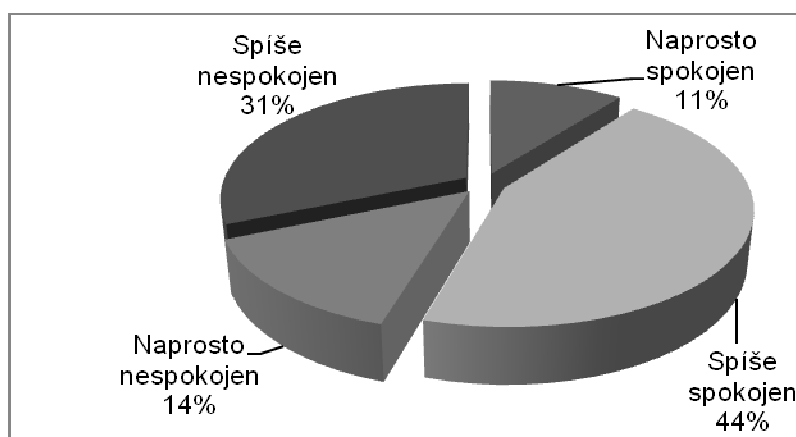
Tabulka 21: Názory respondentů na spokojenost s prací Policie ČR

Hodnocení	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Naprosto spokojen/a	9	10,5
Spíše spokojen/a	38	44,2
Naprosto nespokojen/a	12	13,9
Spíše nespokojen/a	27	31,4
Celkem	86	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z odpovědí dotazovaných je zřejmé, že 11 % respondentů je s prací Policie ČR naprosto spokojeno, dalších **44 % respondentů je s prací Policie ČR spíše spokojeno**. Naopak naprosto nespokojeno s prací Policie ČR je 14 % respondentů a zbývajících 31 % respondentů je spíše spokojeno. Celkem 55 % respondentů je tedy s prací Policie ČR spíše nebo naprosto spokojeno. V následujícím grafu 14 je procentuální zastoupení odpovědí respondentů vyjádřeno.

Graf 14: Názory respondentů na spokojenost s prací Policie ČR

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Otázka č. 14: Jak jste spokojen/a s prací městské policie v oblasti zajištění veřejného pořádku ve městě?

Cílem otázky bylo zjistit spokojenost respondentů s prací městské policie v oblasti zajištění veřejného pořádku. K tomu zjištění byly stejně jako u předchozí otázky použity čtyři uzavřené odpovědi: a) naprosty spokojen/a, b) spíše spokojen/a c) naprosty nespokojen/a, d) spíše nespokojen/a. Odpovědi respondentů jsou uvedeny v následující tabulce 22.

Tabulka 22: Názory respondentů na spokojenost s prací městské policie

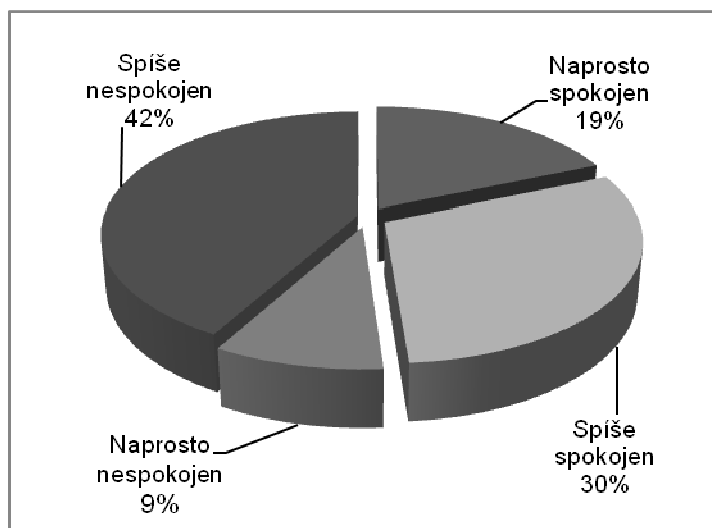
Hodnocení	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Naprosty spokojen/a	16	18,6
Spíše spokojen/a	26	30,2
Naprosty nespokojen/a	8	9,3
Spíše nespokojen/a	36	41,9
Celkem	86	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z tabulky 22 vyplývá, že 19 % dotazovaných je s prací městské policie naprosty spokojeno, dalších 30 % dotazovaných je s prací městské policie spíše spokojeno. Naprosty nespokojeno s prací městské policie je 9 % dotazovaných a zbývajících 42 % dotazovaných je spíše nespokojeno. **Celkem 49 % respondentů je s prací městské policie spíše nebo**

naprosto spokojeno. Nelze opomenout, že **51 % dotazovaných je s prací městské policie spíše nebo naprosto nespokojeno.** V grafu 15 je procentuální zastoupení odpovědí respondentů zastoupeno.

Graf 15: Názory respondentů na spokojenost s prací městské policie

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Otázka č. 15: Opatření ke zlepšení životních podmínek ve městě (vyberte jedno z uvedených)

Závěrečná otázka zjišťovala, která opatření ke zlepšení životních podmínek ve městě respondenti preferují. Dotazovaní měli možnost výběru z pěti uzavřených odpovědí a jedné otevřené, za účelem zjištění širšího spektra jejich názorů. Respondenti si mohli zvolit z následujících odpovědí: a) řešení dopravní situace, odklon provozu pomocí obchvatu města, b) snižování kriminality, c) zajištění potřebné kapacity sportovních zařízení, d) řešení problémů v souvislosti s životním prostředím (znečištění ovzduší, vod, nedostatek zeleně, biokoridor Hloučela), e) opatření ke zlepšení nabídky pracovních příležitostí, f) jiná opatření, uveďte. Odpovědi respondentů jsou zaznamenány v následující tabulce 23.

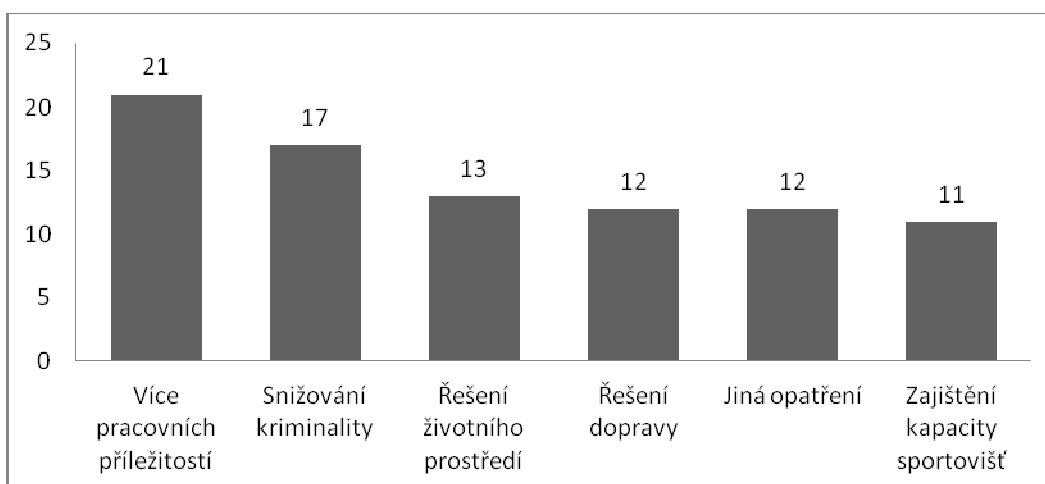
Tabulka 23: Navrhovaná opatření respondentů ke zlepšení životních podmínek ve městě

<i>Vybrané opatření</i>	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Řešení dopravy, odklon provozu	12	14,0
Snižování kriminality	17	19,7
Zajištění kapacity sportovišť	11	12,8
Řešení životního prostředí	13	15,1
Více pracovních příležitostí	21	24,4
Jiná opatření, uveďte	12	14,0
Celkem	86	100,0

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Ze získaných dat vyplývá, že **24 % respondentů** zvolilo odpověď **e) opatření ke zlepšení nabídky pracovních příležitostí**. Za největší problém v současném životě obyvatelé města považují nezaměstnanost. Dále 20 % dotazovaných zvolilo odpověď b) snižování kriminality, 15 % dotazovaných zvolilo odpověď d) řešení problémů v souvislosti s životním prostředím, 14 % dotazovaných zvolilo odpověď a) řešení dopravní situace, odklon provozu pomocí obchvatu města, stejně tak 14 % dotazovaných zvolilo odpověď f) jiná opatření, uveďte a zbývajících 13 % respondentů označilo odpověď c) zajištění potřebné kapacity sportovních zařízení. V grafu 16 jsou vyjádřeny názory respondentů v podobě počtu zvolených navrhovaných opatření.

Graf 16: Navrhovaná opatření respondentů ke zlepšení životních podmínek ve městě

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

4.5 Vyhodnocení realizovaného dotazníkového šetření

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 86 respondentů. Z toho bylo 47 mužů (55 % z celkového počtu respondentů) a 39 žen (45 %). Co se týká věkového zastoupení respondentů, největší počet má věková skupina 61 a více let s 26 respondenty (30 %), dále 46-60 let s 24 respondenty (28 %), 31-45 let s 19 respondenty (22 %) a nejmenší zastoupení má věková skupina 18-30 let se 17 respondenty (20 %).

Z výsledků šetření vyplývá, že **68 % dotazovaných** (58 respondentů) se cítí ve městě **spokojeno**. Nespokojeno se životem ve městě je 32 % dotazovaných (28 respondentů).

Obyvatelé Prostějova však **nejsou spokojeni se situací v oblasti zaměstnanosti a pracovních příležitostí**. Je nutné uvést, že **71 %** dotazovaných je nespokojeno se současnou situací v uvedené oblasti (61 respondentů).

Co se týká názorů občanů na práci městského úřadu, **49 % z dotazovaných je s prací úřadu spokojeno** (41 respondentů), 26 % dotazovaných je nespokojeno (22 respondentů) a 25 % dotazovaných je s prací městského úřadu spokojeno jen částečně (21 respondentů). K nejčastěji uváděným výhradám patřila občasná neochota úředníků při jednání a časové prodlevy při vyřizování žádostí.

K nejčastěji využívaným **informačním zdrojům** k získávání informací o dění ve městě patří **internetové stránky města**, které využívá téměř **30 % dotazovaných** (25 respondentů). Regionální noviny (Prostějovský večerník, Prostějovský týden...) využívá jako zdroje informací 24 % dotazovaných (21 respondentů). Jiné zdroje využívá 12 % dotazovaných (10 respondentů). K nejpočetnějším uváděným jiným zdrojům patří získávání informací od známých, dále z vývěsek a informačních tabulí a také z regionálního rádia.

Aktivita města v oblasti **neformálního vzdělávání** občanů (pořádání besed, přednášek, kulturních akcí...) **hodnotí kladně 41 % dotazovaných** (35 respondentů), 27 % dotazovaných (23 respondentů) má k aktivitám města v této oblasti určité výhrady. Podle těchto respondentů by mohlo město pořádat více akcí pro rodiny s dětmi a dále by se mohl zvýšit počet přednášek na téma aktuálních problémů ve společnosti pro veřejnost bez rozdílu věku. Zbývajících 32 % dotazovaných není s aktivitami města v oblasti neformálního vzdělávání spokojeno.

Celkem **56 % dotazovaných** (48 respondentů) je přesvědčeno o tom, že **město nabízí dostatek volnočasových aktivit** pro občany. Naopak 44 % dotazovaných je opačného názoru a považuje nabídku volnočasových aktivit ze strany města za nedostačující.

Respondenti vyjádřili svůj názor na otázku bezpečnosti ve městě s tím, že **44 %** z nich (38 respondentů) **se cítí ve městě bezpečně**. 56 % dotazovaných (48 respondentů) se cítí částečně nebo jednoznačně v ohrožení.

Za **nejméně bezpečné lokality** považují respondenti Smetanovy sady, okrajové části města a Husovo náměstí. Dotazovaní mohli také zvolit odpověď ostatní, uveďte. K nejčastěji uváděným částem města, kde se respondenti necítí bezpečně, patří zejména Plumlovská ulice a Hlavní nádraží s okolím.

Bezpečnost v Prostějově ohrožuje podle dotazovaných nejvíce násilná trestná činnost v ulicích, nepřizpůsobiví občané a také častější užívání alkoholu a drog na veřejnosti. Mezi jiná ohrožení bezpečnosti občanů patří podle respondentů příliv cizinců z východních zemí, malý počet policistů v ulicích města a agresivita řidičů na silnicích.

Spokojenost s prací Policie ČR vyjádřilo **55 % dotazovaných** (47 respondentů), naopak 45 % dotazovaných (39 respondentů) je s prací Policie ČR nespokojeno nebo má k její práci určité výhrady.

S prací městské **policie je spokojeno 49 % dotazovaných** (42 respondentů), naopak 51 % dotazovaných (44 respondentů) je s prací městské policie nespokojeno.

Respondenti dostali v dotazníkovém šetření možnost navrhnout určitá **opatření ke zlepšení životních podmínek ve městě**. K nejčastěji navrhovaným opatřením patřilo řešení problému nezaměstnanosti a s tím související zvýšení nabídky pracovních příležitostí (24 %). Další část dotazovaných by se zabývala snižováním kriminality (20 %). Některé z dotazovaných stále trápí neutěšené životní prostředí. Proto 15 % z respondentů navrhuje opatření v této oblasti. Z jiných opatření (14 %) stojí za zmínku návrhy na řešení čistoty města v souvislosti s větším množstvím psů na ulicích, zvýšení kontroly ze strany městské policie v otázce požívání alkoholu na veřejných místech a vybudování cyklostezky v místních částech města – ve Vrahovicích a v Žešově.

4.6 Porovnání výsledků šetření s průzkumem firmy AUGUR

Provedené dotazníkové šetření bakalářské práce mělo za cíl provést analýzu spokojenosti občanů města v různých oblastech společenského života a dále analýzu jejich názorů na otázku, zda se cítí v Prostějově bezpečně. Některá zjištěná **data z provedeného dotazníkového šetření byla porovnána s výsledky sociologického průzkumu firmy AUGUR Consulting s.r.o, Brno (dále jen AUGUR)**, která zjišťovala názory občanů města

Prostějova na podobnou problematiku v září 2005. Tato firma při analýze názorů obyvatel města pracovala se souborem 596 respondentů. Můj zkoumaný soubor představovalo 86 respondentů. Byly v něm zastoupeny všechny věkové kategorie obyvatel města od 18 let. **S ohledem na rozdílnost v počtu respondentů nebyly stanoveny hypotézy** a nemohlo být zkoumáno, zda případné rozdílné názory občanů jsou statisticky významné. Výsledky mého dotazníkového šetření z března roku 2012 a následné porovnání s názory respondentů v září 2005 však **mohou dát odpověď na otázku, zda nastal čas reprezentativní výzkumné šetření** zaměřené na vnímání pocitu bezpečnosti a spokojenosti občanů města Prostějova **opět zrealizovat**. Následné porovnání některých podobných položek obou dotazníkových šetření a získaných výsledků nám může pomoci na tuto otázku odpovědět.

V otázce č. 4 dotazníkového šetření z roku 2012 byla respondentům položena otázka, **jak se cítí ve svém městě**, přičemž 68 % dotazovaných uvádí, že se cítí ve městě spokojeni. (sečteny odpovědi velmi spokojen a spíše spokojen) V roce 2005 odpovědělo na stejnou otázku 61,5 % dotazovaných, že se cítí ve městě spokojeni. (sečteny odpovědi rozhodně spokojen a spíše spokojen)

Otázka č. 7 dotazníkového šetření z roku 2012 zjišťovala, které **informační zdroje** nejčastěji využívají respondenti k získávání informací o dění ve městě. Ze získaných dat bylo zjištěno, že k nejčastěji používaným informačním zdrojům v současnosti patří internetové stránky města, které využívá téměř 30 % dotazovaných a regionální noviny využívá jako informačního zdroje 24 % dotazovaných. V roce 2005 odpověděla největší část respondentů (24 %), že využívá jako informační zdroj regionální noviny. K zásadní změně však došlo ve využívání jiných zdrojů, zejména internetových stránek města. V roce 2005 je využívalo jen 5,2 % dotazovaných, v roce 2012 již 30 % dotazovaných.

Na otázku č. 9 v dotazníkovém šetření v roce 2012 odpovědělo 56 % respondentů, že město nabízí pro své občany **dostatek volnočasových aktivit**. Spokojenost s volnočasovými aktivitami nabízených městem projevila v roce 2005 jen 52 % dotazovaných.

Otázka č. 13 dotazníkového šetření v roce 2012 zjišťovala, jak jsou respondenti **spokojeni s prací Policie ČR** v oblasti zajištění bezpečnosti občanů, přičemž 55 % dotazovaných vyjádřilo svoji spokojenost s prací Policie ČR. V roce 2005 se v rámci sociologického průzkumu vyjádřilo kladně k práci Policie ČR pouze 46,9 % respondentů.

Názory na městskou policii byly zjišťovány v otázce č. 14 dotazníkového šetření v roce 2012. Podle zvolených odpovědí je 49 % respondentů s prací městské policie spokojeno. V rámci sociologického průzkumu v roce 2005 bylo s prací městské policie spokojeno pouze 45,1 % dotazovaných.

V závěrečné otázce č. 15 dotazníkového šetření v roce 2012 se mohli respondenti vyjádřit k tomu, jaká **opatření ke zlepšení životních podmínek** ve městě by preferovali, přičemž 24 % z nich by řešilo problém nezaměstnanosti související s nabídkou pracovních příležitostí a 20 % respondentů zvolilo opatření na řešení a snižování kriminality. Obdobná otázka byla položena dotazovaným v roce 2005. Tehdy by problémy nezaměstnanosti řešilo pouze 10,3 % dotazovaných. Větší část respondentů v roce 2005 označila jako zásadní problém řešení dopravní situace ve městě (19,2 %) a řešení romské otázky (13,2 %).

Po srovnání zjištěných dat dotazníkového šetření z roku 2012 a některých obdobných dat sociologického průzkumu firmy AUGUR z roku 2005 lze konstatovat, že zjištěné rozdíly v odpovědích respondentů jsou natolik významné, že **je na místě reprezentativní výzkumné šetření** zaměřené na vnímání pocitu spokojenosti a bezpečnosti občanů města Prostějova **opět zrealizovat**.

Závěr

Předložená bakalářská práce se zaměřila na problematiku spokojenosti a bezpečnosti občanů města Prostějova. Cílem práce bylo popsat uvedené město, jeho historii i současnost a dále realizovat výzkumné šetření zaměřené na vnímání pocitu spokojenosti a bezpečnosti jeho obyvatel. Provedené výzkumné šetření dalo jednak odpovědi na otázky, jak se obyvatelé města cítí, jak jsou spokojeni s prací magistrátu, s bezpečnostními složkami, zda se cítí ve městě bezpečně a jaká opatření by navrhovali ke zlepšení života ve městě. Hlavním posláním výzkumného šetření bylo i následné srovnání výsledků výzkumného šetření s výzkumem, který proběhl v Prostějově v roce 2005. Od tohoto výzkumu uplynulo již sedm let a bylo zajímavé zjistit, jestli tehdejší prezentovaná zjištění mají platnost i dnes.

V teoretické části práce jsem se zabývala historií a současností města, provedla jsem analýzu demografických a sociálních ukazatelů. Považovala jsem za nutné zabývat se organizací a strukturou města, činností orgánů města a Strategickým plánem rozvoje města Prostějova. Vše je nerozlučně spjata s lidmi, s občany města a s jejich spokojeností či případně nespokojeností s životem ve městě. S lidmi, a to jak budoucími tak i stávajícími občany města, je spojena i výchova a vzdělávání. Zaměřila jsem se proto jak na formální vzdělávání ve městě, ale i na vzdělávání neformální a informální, protože uvedenou oblast považuji za důležitou. V závěru teoretické části jsem analyzovala na základě interních materiálů obvodního oddělení Policie ČR v Prostějově a Městské policie v Prostějově současnou bezpečnostní situaci.

V empirické části práce bylo realizováno již výše zmiňované dotazníkové výzkumné šetření. Dotazovaní v něm odpovídali na 15 otázek zaměřených na jejich spokojenost s životem ve městě a také na jejich vlastní bezpečnost. Výzkumným šetřením byly získány důležité informace o názorech občanů města. Následně bylo provedeno srovnání získaných dat z dotazníkového šetření v roce 2012 s názory respondentů výzkumu firmy AUGUR Consulting s.r.o, která oslovila respondenty v září roku 2005. Některé názory respondentů na určité otázky se výrazně odlišovaly. Z tohoto důvodu lze konstatovat, že je na místě v Prostějově opakovat podobné reprezentativní výzkumné šetření, které proběhlo v roce 2005, protože některá zjištění z tohoto výzkumného šetření již ztratila svoji platnost.

Cíl práce byl tedy naplněn. Závěry práce, které byly zjištěny na základě zjištěných dat a analýzy názorů respondentů budou předány představitelům města Prostějova k jejich případnému dalšímu využití.

Seznam literatury a elektronických zdrojů

AUGUR Consulting s r.o., Brno. [online]. 2012. [cit. 2012-05-09]. Dostupné z WWW
<<http://www.augur-consulting.cz/>>.

BEDNAŘÍKOVÁ, Iveta, *Kapitoly z andragogiky I.* Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1192-X.

ČERVENÝ, Zdeněk a Václav ŠLAUF. *Přestupkové právo.* Praha: Linde. 2007, ISBN 978-80-7201-651-8.

Den bez aut. [online]. 2002. [cit. 2012-03-23]. Dostupné z WWW
< <http://www.mestopv.cz/cz/obcan/zdrave-mesto-prostejov/den-bez-aut/>>.

Den země. [online]. 2002. [cit. 2012-03-23]. Dostupné z WWW
<<http://www.mestopv.cz/cz/obcan/zdrave-mesto-prostejov/den-zeme/>>.

DHV CR, spol. s r. o. [online]. 2001. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z WWW
< <http://www.dhv.cz/article.asp?id=2>>.

GIDDENS, Anthony. *Důsledky modernity.* Praha: Sociologické nakladatelství, 1998. ISBN 80-85850-62-1.

GRECMANOVÁ, Helena, Drahomíra HOLOUŠOVÁ a Eva URBANOVSKÁ. *Obecná pedagogika I.* Olomouc: Hanex, 1999. ISBN 80-85783-20-7

GRULICH, Jiří. *Interní materiály Policie České republiky, Obvodního oddělení Prostějov.*

GRŮZOVÁ, Ludmila. *Prostějov od počátků do roku 1848.* In: GRŮZOVÁ, Ludmila, Pavel MAREK a Miloslav PETERKA. *Prostějov.* Praha: Pressfoto, vydavatelství ČTK, 1989. ISBN 80-7046-017-2.

HAVLÍK, Radomír, *Úvod do sociologie.* Praha: Karolinum, 1999. ISBN 80-7184-814-X.

CHRÁSKA, Miroslav, *Metody pedagogického výzkumu.* Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.

Internetové stránky Statutárního města Prostějov. Dostupné z WWW
<<http://www.mestopv.cz/cz/>>.

KAFKOVÁ, Gabriela. *Interní materiály Městského úřadu v Prostějově, Odboru občanských záležitostí, oddělení evidence obyvatel.*

KANTOROVÁ, Jana aj. *Vybrané kapitoly z obecné pedagogiky I.* Olomouc: Hanex, 2008. ISBN 978-80-7409-024-0.

Kulturní klub DUHA. [online]. 2012. [cit. 2012-03-23]. Dostupné z WWW <<http://www.mestopv.cz/cz/duha>>.

MAREK, Pavel. *Prostějov v letech 1848-1918.* In GRŮZOVÁ, Ludmila, Pavel MAREK a Miloslav PETERKA. *Prostějov.* Praha: Pressfoto, vydavatelství ČTK, 1989. ISBN 80-7046-017-2.

Městská policie Prostějov – besedy. [online]. 2007. [cit. 2012-03-23]. Dostupné z WWW <http://www.mestopv.cz/cz/obcan/mestska-policie-prostejov/prevence_kriminality/besedy.html>.

MUSIL, Jiří. Město. In: *Malý sociologický slovník.* Praha: Svoboda, 1970, s. 216-218. ISBN neuvedeno.

NAGY, Jan. *Interní materiály Městské policie Prostějov.*

Národní síť zdravých měst. [online]. 2005. [cit. 2012-03-09]. Dostupné z WWW <<http://www.nszm.cz/index.shtml?apc=r2082129t>>.

OBST, Otto, *Manažerské minimum pro učitele.* Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1359-0.

Organizační řád Magistrátu města Prostějova na rok 2012 [online]. 2012. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z WWW <http://www.mestopv.cz/cz/obcan/mestsky-urad/vyhlasaky_mesta/vnitni-smernice/organizacni-rad-magistratu-mesta-prostejova-rok-2012.html>.

PETRÁČKOVÁ, Věra a Jiří KRAUS za kol. *Akademický slovník cizích slov I. díl A-K.* Praha: Academia, 1995, s. 431. ISBN 80-200-0523-4.

PETRÁČKOVÁ, Věra a Jiří KRAUS za kol. *Akademický slovník cizích slov II. díl L-Ž.* Praha: Academia, 1995, s. 660. ISBN 80-200-0524-2.

Prostějovský večerník. [online]. 2004. [cit. 2012-03-23]. Dostupné z WWW <<http://www.vecernikpv.cz/>>.

PUGNEROVÁ, Michaela, *Kapitoly z psychologie práce*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006., s. 23. ISBN 80-244-1421-X.

Rychlostní silnice R 46. [online]. 2008. [cit. 2012-04-02]. Dostupné z WWW <<http://www.dalnice.com/r/r46.htm>>.

ŘÍHA, František. *Interní materiály Městského úřadu v Prostějově, Odboru školství a kultury a sportu*.

Sociodemografická analýza města Prostějova. Město Prostějov. [online]. 2009. [cit. 2012-03-09]. Dostupné z WWW <<http://www.odbor-socialnich-veci/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/dokumenty/sociodemograficka-analyza-mesta-prostejova>>.

Strategický plán rozvoje města Prostějova. Město Prostějov. [online]. 2006. [cit. 2012-03-12]. Dostupné z WWW <<http://www.mestopv.cz/cz/obcan/magistrat/struktura-magistratu/odbor-koncepcie-rozvoje/dokumenty/strategicky-plan-rozvoje-mesta-prostejova.html>>.

ŠIMÍČKOVÁ – ČÍŽKOVÁ, Jitka a kol. *Přehled vývojové psychologie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, s. 124. ISBN 978-80-244-2141-4.

TRÉANTON, Jean-René. *Město*. In: BOUDON, Raymond a kol. *Sociologický slovník*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2004, s. 110. ISBN 80-244-0735-3.

VACKOVÁ, Barbora. *Cizinec v ideálním městě*. In: FERENČUHOVÁ, Slavomíra, Magdaléna HLEDÍKOVÁ, Lucie GALČANOVÁ a Barbora VACKOVÁ. *Město: Proměnlivá ne/samozřejmost*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2009. ISBN 978-80-8681818-86-3. Brno: Masarykova univerzita, 2009. ISBN 978-80-210-4866-9.

Zákon č. 128/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). [online]. 2000. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z WWW <[http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-Sb-zakon-o-obcich-\(obecni-zrizeni\).html](http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-Sb-zakon-o-obcich-(obecni-zrizeni).html)>.

Závěrečná zpráva sociologického průzkumu „Vnímání pocitu ohrožení obyvatel Města Prostějov“ 9/ 2005. [online]. 2005. [cit. 2012-04-12]. Dostupné z WWW <http://www.mestopv.cz/files/MP/Zaverecna_sprava_Augur_soc._vyzkum_2005.pdf>.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Alena Kapláňková
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	doc. Mgr. Miroslav Dopita, Ph.D.
Rok obhajoby:	2012

Název práce:	Vnímání pocitu spokojenosti a bezpečnosti občanů města Prostějova
Název v angličtině:	Perceiving Satisfaction and Safety of the Citizens of the City of Prostějov
Anotace práce:	Bakalářská práce se zaměřuje na problematiku pocitu spokojenosti a bezpečnosti občanů města Prostějova. K cíli postupuje přes popis historie a současnosti města Prostějova a jeho organizace. Pozornost je věnována i otázce vzdělávání občanů a aktivitám města v této oblasti. Opomenuta není ani analýza bezpečnosti v Prostějově na základě zdrojů Policie ČR a Městské policie Prostějov. Na analýzu bezpečnosti navazuje empirická část práce, kde je realizováno dotazníkové šetření s cílem zjistit vnímání pocitu spokojenosti a bezpečnosti občanů města Prostějova, které srovnává výsledky s výzkumem z roku 2005. Odpovídá pak na otázku, je-li třeba realizovat reprezentativní výzkumné šetření pro zjištění současného stavu.
Klíčová slova:	Spokojenost, bezpečnost, město, občané, magistrát města, výchova, vzdělávání, dotazníkové šetření
Anotace v angličtině:	The bachelor thesis focuses on the issue of perceiving satisfaction and safety of the citizens of the city of Prostějov. It reaches its aim through description of the history and present of the city of Prostějov and through its organizations. Attention is paid also to the question of education of citizens and to municipal activities in this area. Analysis of safety in Prostějov, based on the sources of the Police of the Czech Republic and the Police of the City of Prostějov, is not omitted. The analysis of safety is followed by empiric part of the thesis where questionnaire investigation is realized with the aim to find out perceiving of satisfaction and safety of the citizens of the city of Prostějov, which compares the results with investigation from 2005. Then it answers the question whether representative research investigation needs to be implemented to find out current state.
Klíčová slova v angličtině:	Satisfaction, safety, city, citizens, municipal authority, education, training, questionnaire investigation
Přílohy vázané v práci:	Příloha č.1: Dotazník
Rozsah práce:	68
Jazyk práce:	český

Příloha č. 1

DOTAZNÍK

Vážený občane,

obracím se na Vás s prosbou o vyplnění tohoto dotazníku, který má zjistit názory obyvatel města Prostějova na problematiku bezpečnosti a spokojenosti s životem v tomto městě. Zjištěné poznatky mohou být v určité formě prezentovány představitelům města. Společnými silami se tak můžeme alespoň částečně podílet na dalším rozvoji města a případném zvýšení bezpečnosti v Prostějově.

Dotazník je anonymní, nepodepisuje se! Zvolenou odpověď zakroužkujte a nebo uveďte svůj názor.

Děkuji za ochotu a spolupráci.

Alena Kapláňková

1) Jste

- a) muž
- b) žena

2) Do které věkové skupiny patříte?

- a) 18 – 30
- b) 31 – 45
- c) 46 – 60
- d) 61 a více

3) V jakém společenské aktivitě se v současnosti nacházíte?

- a) studující
- b) zaměstnaný/á
- c) nezaměstnaný/á
- d) důchodce

4) Jak se cítíte ve svém městě?

- a) velmi spokojen/a
- b) spíše spokojen/a
- c) spíše nespokojen/a
- d) nespokojen/a

5) Vyjádřete svůj názor na problematiku zaměstnanosti a pracovních příležitostí.

- a) spokojen/a
- b) částečně spokojen/a
- c) spíše nespokojen/a
- d) nespokojen/a

6) Je podle Vás Městský úřad Prostějov úřadem dobré služby pro občany?

- a) ano
 - b) ne
 - c) částečně, uveďte proč
-

7) Které informační zdroje nejčastěji využíváte k získávání informací o dění ve městě?

- a) Radniční listy
 - b) internetové stránky města Prostějova
 - c) regionální noviny (Prostějovský večerník, Prostějovský deník)
 - d) internetové noviny iProstějov.cz
 - e) jiný zdroj, uveď jaký
-

8) Považujete za dostačující aktivity města v oblasti organizování besed, přednášek, tematických večerů a kulturních akcí?

- a) ano
 - b) ne
 - c) částečně, uveďte proč
-

9) Nabízí město Prostějov pro své občany dostatek příležitostí pro aktivní trávení volného času?

- a) určitě dostatek
- b) spíše dostatek
- c) spíše nedostatek
- d) určitě nedostatek

10) Formulujte svůj názor na otázku bezpečnosti v Prostějově (označte variantu, která je nejbližší Vašemu pocitu).

- a) cítím se naprosto bezpečně
- b) přes určité výhrady se domnívám, že bezpečnost v Prostějově je na dobré úrovni
- c) cítím se částečně ohrožen, bezpečností situace by se měla zlepšit
- d) cítím se jednoznačně v ohrožení, podle mě se obyvatelé města nemohou cítit bezpečně

11) Které části města Prostějova považujete za nejméně bezpečnou? (označte dvě z uváděných, případně napište jiné)

- a) nám. T. G. Masaryka
 - b) Husovo nám. a přilehlé ulice
 - c) Smetanovy sady
 - d) Kolářovy sady
 - e) okrajové části města po setmění
 - f) ostatní, uveďte
-

12) Co podle Vás nejvíce ohrožuje bezpečnost v Prostějově?

- a) častější užívání alkoholu a drog
- b) násilná trestná činnost v ulicích
- c) vysoká intenzita provozu
- d) nepřizpůsobiví občané
- e) jiné ohrožení, uveďte jaké

.....
.....

13) Jak jste spokojen/a s prací Policie ČR v oblasti zajištění bezpečnosti občanů v Prostějově?

- a) naprosto spokojen/a
- b) spíše spokojen/a
- c) naprosto nespokojen/a
- d) spíše nespokojen/a

14) Jak jste spokojen/a s prací městské policie v oblasti zajištění veřejného pořádku ve městě?

- a) naprosto spokojen/a
- b) spíše spokojen/a
- c) naprosto nespokojen/a
- d) spíše nespokojen/a

15) Opatření ke zlepšení životních podmínek ve městě (vyberte jedno z uvedených)

- a) řešení dopravní situace, odklon provozu pomocí obchvatu města
- b) snižování kriminality
- c) zajištění potřebné kapacity sportovních zařízení
- d) řešení problémů v souvislosti s životním prostředím (znečištění ovzduší, vod, nedostatek zeleně, biokoridor Hloučela)
- e) opatření ke zlepšení nabídky pracovních příležitostí
- f) jiná opatření, uveďte

.....
.....
.....
.....

Děkuji Vám za čas věnovaný vyplnění dotazníku.